



Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 13, številka 3

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen
SEPTEMBER 2018



Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Komen

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Komen je potekala v petek, 15. junija, v Zadružnem domu v Štanjelu. Župan je podelil priznanje Občine Komen Osnovni šoli Komen s Podružnično šolo Štanjel. Poleg tega je župan podelil še tri županova priznanja, in sicer podjetju Hapy day, podjetje za trgovino, gostinstvo, uvoz in izvoz Ivanji Grad d. o. o., za dosežke na področju gospodarstva, Vina Kobal za dosežke na pod-

ročju vinogradništva in vinarstva, ter Jaki Štremfel za dosežke na področju športa.

Kot že nekaj let zapored, je župan tudi letos podelil posebno priznanje učencu 9. razreda Osnovne šole Komen Aneju Žerjalu na podlagi predloga učiteljskega zbora OŠ Komen. Anej Žerjal je eden izmed osmih učencev, ki so osvojili najvišji učni uspeh v vseh letih šolanja. Poleg odličnih učnih re-

zultatov se je odlikoval tudi na drugih področjih šolskega in izvenšolskega življenja.

Mag. Andreja Štok, občinska uprava

Foto: Ana Rojc



V pričakovanju zanimivega jesenskega dogajanja

Dnevi postajajo vedno krajši in hladnejši in počasi napovedujejo slovo poletja in prihod jeseni. Čeprav poletje pogosto povezu-
jemo predvsem z dopusti, pa je bilo dogajanje v naši občini še
vedno pestro in zanimivo. Nekaj utrinkov najdete na straneh to-
kratne Burje.

Pestro dogajanje pa se bo nadaljevalo tudi v jeseni. V soboto, 15.
septembra, bo po štirih desetletjih v Komnu ponovno potekala
slovesnost ob prazniku priključitve Primorske matični domovini.
Vsi skupaj lepo vabljeni, da se proslave udeležite in uživate v za-
nimivem kulturnem programu in se skupaj z vsemi nastopajoči-
mi, ustvarjalci proslave in drugimi gosti spominjate dogodka, ki
je tako pomemben za primorsko zgodovino. Septembra se bo
pričel tudi Festival kraška gmajna, ki bo že tretje leto zapored
postregel z raziskovanjem kraške narave in dediščine. Septem-
ber je pomemben tudi za številne osnovnošolce in srednješolce,
ki so v začetku meseca zakorakali skozi šolska vrata. Prvošolci
so to storili prvič in verjamem, da je bil za vse njih ter njihove
starše to poseben dogodek. Vsem skupaj želim uspešno šolsko
leto, polno novega znanja, lepih in zanimivih trenutkov ter novih
in nepozabnih prijateljstev!

Za vse občanke in občane bo pomemben tudi november, saj
nas takrat čakajo lokalne volitve, na katerih bomo izbirali no-
vega župana ter člane občinskega sveta. V ta namen bo konec
oktobra izšla posebna izdaja Burje, v kateri bodo objavljene še
natančnejše informacije o izvedbi volitev, seznam kandidatih
list in kandidatur ter predstavitev list kandidatov in kandidatov.

Naj bo prihajajoča jesen uspešna, prijazna in nepozabna!

Heidi Vrčon
odgovorna urednica

Glasilo Občine Komen
Letnik 13, številka 3, SEPTEMBER 2018

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: burja@komen.si

ISSN 2591-2321

Naklada: 1.420 izvodov

Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen. Glasilo raznaša
Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto
v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite
brezplačno tudi na Občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na
spletni strani občine www.komen.si.

Odgovorna urednica: Heidi Vrčon
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice),
Ana Godnik, Katjuša Rina Trampuž in mag. Andreja Štok
Lektoriranje: Barbara Jejčič
Priprava in tisk: Tiskarna Mljač, d. o. o., Ulica Istrskega odreda 2c, 6215 Divača

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko
pošljete v elektronski obliki na e-naslov: burja@komen.si najpozneje do 25. 11.
2018. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno, ne bodo vključeni v decembrsko
številko! K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši
resoluciji.

Vabimo tudi vse fotografе ali fotografе kar tako, da nam pošljejo tematske
fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši
resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavili.
Naslednja številka občinskega glasila izide DECEMBRA 2018.

Avtor fotografije na naslovnici: Ivana Žigon

Drage občanke in občani

Počitnice so skoraj končane in z lepimi spomini se počasi vrača življenje v ustaljene tirnice.

Župan Marko Bandelli nas je zapustil, ker je bil na predčasnih volitvah izvoljen za poslanca v Državni zbor. Funkciji nista združljivi, zato mu je funkcija župana prenehala s tistim dnem, ko so bili uradno potrjeni poslanski mandati v Državnem zboru. Od 23. junija 2018 sem kot podžupan začel opravljati funkcijo župana, do jesenskih lokalnih volitev, za katere že tečejo priprave. Spet bomo na teh volitvah dobili novega župana. Naj bo srečna izbira v zadovoljstvo velike večine, kajti vsem je nemogoče ustreči.

To mandatno obdobje se izteka in vedno se ozremo nazaj in se vprašamo, če živimo boljše, če se je na kateremkoli področju kaj izboljšalo. Kot podžupan v tem mandatu ocenjujem, da je bil zelo uspešen. Škoda, da so EU sredstva v tej finančni perspektivi za občine tako omejena. Od ustanovitve naše občine sem bil zagovornik enakomernega razvoja. Nobene vaše skupnosti nismo pozabili, povsod je kakšna nova pridobitev. Nekaj projektov je potrebno še dokončati. Upam, da ne bo kakih zapletov in bodo do konca leta uspešno zaključeni.

Letos bo potekala osrednja slovesnost ob prazniku priključitve Primorske matični domovini v Komnu. Še prej pa bo naše Prostovoljno gasilsko društvo Komen praznovalo sedemdeset let

delovanja. Iskrene čestitke ob visokem jubileju in zahvala za vse nesebično razdajanje pri reševanju življenj in imetja. Uspešno še naprej pri vašem plemenitem delu.

Začenja se tudi novo šolsko leto. Vsem učenkam in učenecem želim, da bi radi hodili v šolo in se z veseljem učili, še posebej tistim, ki letos prvič prestopajo šolska vrata.

Med pisanjem tega tekst so sporočili, da je umrl naš veliki pesnik Ciril Zlobec iz naše sosednje vasi Ponikve. »Vse poti so se skrajšale: Začenjajo se in končajo na hišnem pragu.« (Ciril Zlobec)

Naj se skrajšajo tudi vse poti med vsemi sprtimi srci.



Valter Ščuka, podžupan
v začasnem opravljanju funkcije župana

Prenehanje funkcije župana

Na letošnjih predčasnih volitvah v Državni zbor RS, ki so potekale 3. junija 2018, je bil za poslanca Državnega zbora RS izvoljen tudi župan, Marko Bandelli. Zaradi izvolitve je Marku Bandelliju prenehala funkcija župana neposredno na podlagi 10. oziroma 11. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12; ZPos), ki določata, da »Poslanec ne sme biti hkrati član državnega sveta niti ne sme opravljati druge funkcije ali dela v državnih organih. Poslanec tudi ne sme opravljati funkcije župana in podžupana v občini.« (10. člen ZPos) ter, da »Z dnem potrditve poslanskega mandata poslancu preneha funkcija, ki ni združljiva s funkcijo poslanca, oziroma delo v državnem organu.« (11. člen ZPos).

Z dnem potrditve poslanskega mandata, to je z dnem 22. junijem 2018, je Marku Bandelliju prenehala funkcije župana, z dnem 23. junijem 2018 pa je podžupan Valter Ščuka pričel z začasnim opravljanjem funkcije župana na podlagi 33. a člena Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do nastopa mandata novo izvoljenega župana podžupan.

Valterja Ščuka, podžupan v začasnem opravljanju funkcije župana, je za podžupana imenoval župan, Marko Bandelli, funkcijo podžupana je pričel opravljati 1. decembra 2014. V času začasnega opravljanja funkcije župana se podžupan v ničemer ne razlikuje od ostalih županov, ki so bili izvoljeni na rednih lokalnih volitvah leta 2014, ter nastopa tudi v funkciji predstojnika po Zakonu o javnih uslužbencih.

Za sestanek s podžupanom Valterjem Ščuko se lahko dogovorite v sprejemni pisarni Občine Komen na tel. št. (05) 7310 450 ali GSM 031 362 850 oziroma preko e-pošte obcina@komen.si.



Mag. Andreja Štok, občinska uprava

Nagrajenci akcije ocenjevanja urejenosti naselij, vrtov oz. okolice hiš na območju občine Komen v letu 2018

Komisija si je že četrto leto zaporedoma ogledala vsa naselja, zaselke in vrtove v občini Komen ter z veseljem ugotovila, da je opaziti boljši odnos vaščanov do svojega okolja. To samo utrjuje prepričanje, da so predhodne akcije dobro vplivale, saj je to vidno pri nadaljevanju doslej začelih projektov.

Očitno so bile denarne nagrade dobro porabljene. Ni pomembna niti količina razpoložljivega denarja niti velikost naselja, temveč je bistvena volja med ljudmi in njihova pripravljenost za sodelovanje. Ozaveščanje občanov o lepo urejenem okolju je večje, javne površine so bolj urejene. Še vedno pa velja omeniti eko otoke, med katerimi so nekateri ne le na neprimernih mestih v naselju, ampak tudi niso vzdrževani. Žal velja to tudi za nekatere kale, ki se so bili v preteklih letih lepo obnovljeni, danes pa se zaraščajo. Sicer pa je opaziti, da se zavest glede ohranjanja kulturne dediščine dviga. To je lepo vidno pri obnovi suhozidov, kamnitih elementov, lesenih ograj ipd.

V akcijo se je prijavilo 7 zasebnih vrtov oz. domačij izmed katerih je komisija nagradila naslednje:

1. mesto: Vrt družine OBLAK v Kobjeglavi:

Gre za razmeroma majhen vrt, ki istočasno nosi funkcijo kraškega borjača. Vrt je sicer narejen po načrtu, vendar bi lahko nastal tudi kot dopolnitev povsem običajne kraške hiše, z ustreznim premislekom in občutkom za skladnost. Tako zasnovan vrt potrjuje trditev, da za odlične rešitve niso potrebne niti velike površine niti posebno dragi materiali ali velika sredstva. Vrt ima vse, kar imajo veliki: priročen zelenjavno-zeliščni vrt, ki prehaja v okrasne zasaditve, trato, dober izbor rastlin, značilnih za kraške vasi, lepo obnovljen kamnit zid, sadno drevje. Na majhnem prostoru se prepletajo različne funkcije, ki neopazno prehajajo druga v drugo. Navdušijo tudi lepo oblikovana letna kuhinja, kovani elementi, pergola. Vrt te kar sam povabi, da sedeš in uživaš v njem.



Podeljeni sta bili dve drugi mesti in sicer:

2. mesto: Vrt družine VERČ v Gabrovici

Za razliko od prejšnjega vrta, ki ga sestavljajo različni vrtni elementi, so glavni gradnik vrta Tanije Verč v Gabrovici cvetoče rastline. Obiskovalca navduši obsežna zbirka vrtnic, ki jih dopolnjujejo različne trajnice in sezonsko cvetje v posodah. Vrt je nastajal postopoma, spontano, skoraj 15 let. Z vrtom je raslo tudi navdušenje lastnice in število različnih vrst vrtnic, ki

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05 73 10 450
Fax: 05 73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00
sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05 73 10 141
E-pošta: soou@sezana.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00
sreda od 7.30 do 11.00 in od 12.00 do 16.00

Krajevni urad Komen

Telefon: 030 720 220
Uradne ure: vsak četrti torek v mesecu od 8.00 do 11.00 in od 12.00 do 14.00,
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani,
tel. št.: 05 73 12 700.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)
Telefon: 05 70 71 500
Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen
Telefon: 05 76 68 580
E-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00
sreda od 8.00 do 14. ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05 73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05 73 11 790
Delovni čas: ponedeljek od 12.00 do 19.00 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15. ure
sreda od 9.00 do 18. ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13.00
četrtek: od 14. do 17.00
sobota: od 9. do 13.00

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05 30 78 570
Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

JAVNA BLAGAJNA OBČINE KOMEN obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti), odprta je od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00.

jim lastnica posveča ves svoj prosti čas. Lepih prizorov so se letos lahko razveselili tudi drugi obiskovalci, saj je lastnica v času največjega razcveta odprla svoj vrt za javnost.



Najlepše urejeno naselje

1. mesto, vas KLANEC:

Klanec je že v preteklih letih glede splošne urejenosti izrazilo odstopal od povprečja. Komisija se je še posebej posvetila vprašanju, kako je mogoče, da je v tako majhni vasi, s malo ljudmi, v isti občini, tako drugače kot drugod. Ostaja samo eden in edini recept: dobro sodelovanje vseh vaščanov, ki so skupaj prevzeli skrb za vas. Tudi letos niso razočarali; nadgradili in uredili so nekdanjo deponijo odpadkov sredi vasi, ki postaja majhen park; obsežno obnovili suhozide ob vaškem kalu s pomočjo prostovoljcev Partnerstva za suhi zid. Že nekaj let zaporedoma zgledno skrbijo za skupni pašnik z drobnico. Klanec je nagrado za najbolj urejeno naselje v občini prejel že tretjič in je odličen dokaz, kako za dobro urejenost ni potreben samo denar.

2. mesto: Vrt družine JAZBEC iz Tupelč

Vrt na domačiji Silve in Jožefa Jazbeca v Tupelčah preseneti in navduši s svojo spontanostjo ter izjemno kreativnostjo. Vrt je poln zanimivih detajlov, ki združujejo povsem sodoben pristop s tradicionalno kraškim. Presenetijo predvsem zanimive, domišljene tehnične in oblikovne rešitve z uporabo preprostih gradnikov iz recikliranih materialov, kot so armaturne mreže, eksotične in dobro vključene bambusove palice z istega vrta. Vse to je z občutkom vključeno v vaški prostor. Vrt namenoma ni obzidan in se kot tak ponuja mimoidočim na ogled, hkrati pa zadovoljuje potrebe lastnikov. Vrt predstavlja zgled trajnostnega načina uporabe materialov, ki so na bili doma na razpolago



2. mesto, vas KOBJEGLAVA:

Izstopa nadpovprečna urejenost in negovanost vseh vaških površin v primerjavi z drugimi kraškimi vasi. Obiskovalca razveselijo številni zanimivi kotički, popestrjeni s cvetočimi zasaditvami iz rastlin, primernih za Kras; z domiselnimi in funkcionalnimi elementi, ki ga kot rdeča nit spremljajo prek cele vasi. Kobjeglava se ponaša s številnimi, lepo ohranjenimi kraškimi domačijami, ki bodo svoje dostojanstvo ohranile tudi v prihodnosti.

3. mesto: Vrt družine GODNIČ

Vrt družine Godnič v Komnu predstavlja kvalitetno nadgradnjo stanovanjske hiše v središču Komna. Označuje ga izjemna urejenost in negovanost celotne vrtno površine, vključitev tudi tradicionalnih kraških elementov in dobra funkcionalna zasnova. Vrt je bil strokovno načrtovan in ga zato ni mogoče povsem enačiti z bolj spontanimi zasebnimi vrtovi na Krasu, ki imajo svoje, a drugačne kvalitete. Lastnika sta zgled za izjemno skrb za urejenost okolice svojega doma.



3. mesto, vas MALI DOL:

Že na vhodu v vas obiskovalca sprejme občutek dobrodošlice. Majhnemu središču vasi daje poseben čar lepo urejen nasad vrtnic. Pohvala za skrb in nego vrtnic gre bližnji družini, ki se ponaša še z lepo urejenim in negovanim lastnim vrtom in dopolnjuje vaško podobo. Vsi ti elementi in skupna skrb za urejeno javno površino, dajejo Malemu dolu pečat ljubke vasi in prislužno nagrado.



Posebna priznanja:

V sklopu ogledov ni bilo mogoče spregledati obnovljenega objekta bivše avtobusne čakalnice v Tomačevici. Komisija se je odločila, da podeli posebno priznanje gospe Adrijani Konjedič

za pobudo in vaški skupnosti Tomačevica za sodelovanje pri preureditvi vaške čitalnice v Tomačevici. Nekdanjo avtobusno postajo so preuredili v prostor, kjer si je mogoče sposoditi knjige in se srečevati v prijetnem okolju. Tako prenovljene čakalnice so lahko velika vzpodbuda in dodana vrednost ostalim vsem. Še posebno zato, ker se ti prostori običajno nahajajo ob glavni vpadnici v vas in več ali manj povsod samevajo.



Drugo priznanje pa komisija izroča vaški skupnosti Zagrajec za ureditev počivališča. Preprosta miza in klopi, nadgrajene z latnikom, ki vabijo mimoidoče, da se ustavijo, počijejo in uživajo v lepem razgledu. Pohvalno!



Tanja Saražin Strnad, občinska uprava
Stane Sušnik, predsednik komisije

Zaključila se je obsežna rekonstrukcija regionalne ceste v Štanjelu

Konec avgusta 2018 se je končala prepotrebna rekonstrukcija regionalne ceste Nova Gorica – Sežana na 800 metrov dolgem odseku skozi naselje Štanjel.

Cesta je bila v zadnjih letih že v razpadajočem stanju. To ni bilo neprijetno le za voznike, ampak še posebej tudi za tamkajšnje prebivalce, saj je močno zakrpano cestišče povzročalo

še dodaten hrup mimo vozečih motornih vozil. Sicer pa segajo prizadevanja za obnovo ceste še daleč nazaj v leto 2008, ko so potekali prvi intenzivni pogovori med Občino Komen in takratno Direkcijo za ceste. Že v letu 2009 je direkcija pripravila in potrdila investicijsko dokumentacijo za rekonstrukcijo ceste, žal pa je zaradi dolgotrajne finančne krize trajalo kar 8 let, da je

država uspela zagotoviti dovolj proračunskih sredstev, najprej za izdelavo tehnične dokumentacije in nato tudi še za izvedbo investicije.



Tako sta Direkcija za infrastrukturo in Občina Komen poleti 2017 podpisali sporazum o skupnem financiranju ureditve ceste skozi Štanjel - Direkcija za infrastrukturo, kot odgovorni investitor in načrtovalec rekonstrukcije regionalne ceste, Občina Komen pa kot soinvestitor v delu, ki zadeva ureditev novih pločnikov, javne razsvetljave in postavitve ali rekonstrukcije druge komunalne infrastrukture (predvsem optika, kanalizacija odpadnih voda itd).

Gradbena dela so se začela zadnje dni leta 2017 in so potekala sprva dokaj počasi, saj je Direkcija za infrastrukturo vzporedno še vodila postopke za odkup zemljišč zaradi zamika cestišča in postavitve novih pločnikov. Tako je izvajalec gradbenih del, CPK d. d. oziroma njegov glavni podizvajalec Pirnat d. o. o., najprej širil cestišče, obnavljal komunalno infrastrukturo in postavljал nov pločnike ter nove mejne zidove. V tem času se stanje cestišča še bistveno poslabšalo, kar je marsikdaj povzročilo še dodatno nejevoljo voznikov. Kljub manjšim in večjim zapletom je nato konec avgusta cestišče le dobilo nov, črn asfaltni sijaj.

V okviru rekonstrukcije regionalne ceste smo poleg 800 metrov novega cestišča na novo uredili obe avtobusni postajališči na glavnem trgu z osvetljenim prehodom za pešce, 450 metrov pločnika z novo javno razsvetljavo in nov osvetljen prehod za pešce pri Zadružnem domu.

S to investicije je Štanjel postal varnejši za pešce, saj je zdaj osrednji del naselja povezan s pločniki. Žal pa Občina Komen

ni uspela s svojim predlogom, da bi tudi v bodoče ostala dva prehoda za pešce na glavnem trgu oziroma da bi na območju samega trga veljal poseben prometni režim z nižano hitrostjo, vizualno ureditvijo cestišča kot trg ipd. Tako bo odslej edini prehod za pešce v severnem delu glavnega trga, torej med kapelico in stopnicami, ki vodijo do pošte, ne bo pa več prehoda malo južneje ob križišču z lokalnima cestama, kjer sicer poteka glavna šolska pot. Po zagotovilih Direkcije za infrastrukturo in odgovornih projektantov ni bilo možno najti tehnične rešitve, ki bi omogočala postavitev po dveh avtobusnih postajališčih in dveh prehodov za pešce na območju glavnega štanjelskega trga in ki bi bila hkrati skladna z veljavnimi predpisi. Bodo pa vsi prehodi za pešce odslej ustrezno osvetljeni, tako da bo predvsem v jesenskem in zimskem času, ko so dnevi krajši, le-to prispevalo k večji varnosti pešcev.

Kar nekaj nejevolje je pri vaščanih povzročila tudi predvidena ukinitve parkirnih mest na glavnem trgu, še posebej pri strankah trgovine TOŠČ. Po skupnem sestanku s predstavniki Direkcije za infrastrukturo in vaške skupnosti Štanjel ter še nekaterimi drugimi vaščani je izvajalec z manjšimi posegi zagotovil možnost kratkotrajnega parkiranja do petih vozil na glavnem trgu.



Celoten strošek rekonstrukcije regionalne ceste bo znašal približno 830.000 EUR, od tega naj bi Občina Komen s povratnimi državnimi sredstvi pokrila približno 170.000 EUR.

Erik Modic, občinska uprava



Burja

Problematika zapuščenih živali

Problematiko zapuščenih mačk in njihovih potomcev urejata Zakon o zaščiti živali in Pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali. Zakon v 27. členu določa, da je skrb za zapuščene živali lokalna zadeva javnega pomena, pri čemer lokalne skupnosti (občine) zagotavljajo oskrbo zapuščenih živali v sodelovanju z zavetišči. Prostoživeče mačke so torej po zakonu last občine, v kateri živijo, njena naloga pa je zagotoviti zavetišče, ki poskrbi za ulov, prevoz, namestitve in oskrbo zapuščenih živali ter skrbi za iskanje skrbnikov najdenih živali in za oddajo živali novim skrbnikom.

S tem, ko je država z zakonom določila, da so občine dolžne same poskrbeti za nastanitev in vzdrževanje zavrženih živali, si je v problematiki zapuščenih živali lepo umila roke in občinam za reševanje teh problemov ne nameni niti eura. Stroški oskrbe živali v zavetišču se pokrivajo izključno iz občinskega proračuna. Občina Komen ima sklenjeno Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali z zavetiščem Oskar Vitovlje. Na podlagi določil sklenjene pogodbe je občina dolžna plačevati mesečni znesek za najem azilnega mesta za zapuščeno žival in tudi vse ostale stroške, ki nastanejo pri ulovu zapuščene živali (dnevna oskrbnina, sterilizacija živali, cepljenje, druge veterinarske storitve, kilometrini). V občinski upravi ugotavljamo, da so ti stroški iz leta v leto višji in, samo v razmislek, postajajo primerljivi s ceno oskrbnega dne otroka v vrtcu. Proračunska sredstva so omejena, najditeljev zapuščenih živali vedno več, pojavlja se problem kritja stroškov storitev zavetišča. V letu 2017 je občina za kritje omenjenih stroškov porabila 5.481,60 EUR, v letošnjem

letu ti stroški znašajo že 3160 EUR.

In kakšen je postopek, ki ga mora opraviti občan, če želi najdenega štirinožca oddati v zavetišče?

Obrniti se mora na občinsko upravo, bodisi osebno ali telefonsko. In sicer na Tanjo Saražin Strnad (tel. 05 7310 464) kjer najditelj poda informacijo o najdeni živali. Šele na podlagi dogovora z občino lahko najditelj pokliče v zavetišče sam ali to stori zaposlena na občini. Razen vožnje in časa, ki ju mora najditelj žrtvovati za dostavo zavržene živali v zavetišče, je postopek zanj zastoj.

Ob oddaji živali v zavetišče najditelj izpolni obrazec s svojimi osebnimi podatki in osnovnimi podatki o najdeni živali.

Občane naprošamo, naj ne hranijo prostoživečih mačk. S hranjenjem povzročajo, da je njihova oddaja v zavetišče otežena, ker so v tem primeru obravnavane kot udomačene živali. Njihovo število pa se na ta način hitro povečuje.

Občina si bo tudi v bodoče prizadevala zadostiti zakonskim kriterijem in čimbolj uspešno reševati omenjeno problematiko. Vendar je glavni del uspeha v rokah občanov. Zato pozivamo vse, da odgovorno in ozaveščeno ravnaajo z živalmi. Sterilizacija in kastracija sta ključni del odgovornega lastništva mačke ter temelj reševanja problematike brezdomnih muc.

Tanja Saražin Strnad, občinska uprava



Lokalne volitve 2018

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS 68/17) je bil določen datum rednih lokalnih volitev, in sicer je to 18. november 2018, morebitni drugi krog volitev župana pa se izvede v nedeljo, 2. decembra 2018.

V Občini Komen bodo volivci 18. novembra 2018 volili 13 članov občinskega sveta in župana občine. Člani občinskega sveta se volijo po proporcionalnem načelu, kar pomeni, da se glasuje o listah kandidatov v volilni enoti (Občina Komen je ena volilna enota). Listo kandidatov lahko določi politična stranka ali volivci v volilni enoti. Vsaka skupina volivcev lahko določi le eno listo kandidatov. V primeru določanja liste kandidatov s podpisi volivcev je potrebno število podpisov 1 % od števila volivcev v volilni enoti na dan razpisa volitev dne 3. septembra 2018, to je 31.

Volivci lahko podpišejo obrazec podpore tako kandidatni listi kot kandidaturi pri pristojnem upravnem organu (pri Upravnih enotih) najkasneje do 18. oktobra 2018 do 19. ure.

V primeru proporcionalnih volitev volivec glasuje le za eno listo kandidatov, lahko pa na glasovnici pri listi kandidatov, za katero je glasoval, označi kandidata, ki mu daje pri izvolitvi prednost pred ostalimi kandidati na listi. Izvoljeni so kandidati po vrstnem redu na listi, razen v primeru preferenčnih glasov, ko sta izpolnjena dva pogoja: najmanj četrtina volivcev, ki so glasovali za listo kandidatov je oddala preferenčni glas za posamezne kandidate na listi ter število preferenčnih glasov posameznega kandidata presega 10 odstotkov števila vseh glasov oddanih za listo.

V primeru določanja kandidata za župana s podpisi volivcev je potrebno število podpisov 2 % od števila volivcev v občini, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana, to je 38.

Za župana je izvoljen kandidat, ki je dobil večino veljavnih glasov. Če noben kandidat ni dobil večine glasov, se opravi drugi krog volitev med kandidatoma, ki sta dobila največ glasov.

Zadnji rok za vložitev kandidatnih list in kandidatur je četrtek, 18. oktobra 2018, do 19. ure.

Volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, bodo lahko glasovali pred 18. novembrom 2018 na posebnem volišču na sedežu občinske volilne komisije (**predčasno glasovanje**), volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo zglasiti na volišču osebno, pa bodo lahko glasovali pred volilnim odborom na svojem domu, v kolikor bodo to sporočili občinski volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnem glasovanja (**glasovanje na domu**).

Predčasno glasovanje bo v prostorih Komen 86, 6223 Komen v predprostoru Krajevnega urada Komen. Predčasno glasovanje bo potekalo **v sredo, 14. novembra 2018, med 7. in 19. uro.** V primeru drugega kroga volitev bo predčasno glasovanje potekalo v sredo, 28. novembra 2018, med 7. in 19. uro.

Glasovanje bo 18. novembra 2018 oziroma 2. decembra 2018 potekalo na 14-ih voliščih v Občini Komen. Volišča je s sklepom določila občinska volilna komisija, vsa volišča so dostopna tudi

za invalide.

Občina Komen bo konec oktobra 2018 izdala posebno izdajo občinskega glasila Burja, ki bo posvečena letošnjim rednim lokalnim volitvam. V tej izdaji bodo objavljene še natančnejše informacije o izvedbi volitev, seznam kandidatih list in

kandidatur ter predstavitev list kandidatov in kandidatov.

Zaveč informacij o lokalnih volitvah 2018 spremljajte objave na spletni strani www.komen.si/lokalne_volitve_2018/.

Mag. Andreja Štok, tajnik OVK

Na podlagi 8. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13) objavljam

Pogoje za pridobitev pravice do uporabe plakatnih mest na območju Občine Komen v času volilne kampanje za lokalne volitve 2018

1.

Lepljenje in nameščanje plakatov z oglaševalskimi vsebinami za volilno kampanjo je dovoljeno na brezplačnih in odplačnih plakatnih mestih.

Plakatiranje zunaj plakatnih mest, tu določenih, je dovoljeno s soglasjem lastnika oziroma upravljalca reklamnih tabel, stavb, drugih objektov ali zemljišč.

Prelepljanje ali uničevanje plakatov drugih organizatorjev volilne kampanje je prepovedano.

V času volilnega molka je prepovedano lepiti oziroma nameščati nove plakate.

2.

Občina Komen bo organizatorjem volilne kampanje zagotovila brezplačna plakatna mesta s postavitvijo panojev na naslednjih lokacijah:

- V KOMNU: zelenica nasproti marketa TUŠ,
- V ŠTANJELU: prostor ob avtobusnem postajališču.

3.

Mesta, ki so pod enakimi pogoji dostopna vsem organizatorjem volilne kampanje in na katere organizatorji lahko sami postavijo montažne panoje (A-pano), so:

- v Brestovici pri Komnu: pod zidom dvorišča stare šole,
- v Brjah pri Komnu: zelenica ob vaškem vodnjaku nasproti avtobusne čakalnice,
- v Gabrovici pri Komnu: zelenica čez cesto nasproti avtobusne čakalnice,
- v Gorjanskem: tlakovani plato na križišču za Brestovico pri spomeniku NOB,
- v Ivanjem Gradu: na travnati površini vzdolž poti pred hišo št. 1,
- v Kobdilju: na travnati površini ob avtobusni čakalnici,
- v Kobjglavi: zelenica na placu vzdolž glavne ceste,
- v Gornji Branici: na utrjeni površini ob ekološkem otoku v Večkotih,
- v Komnu: zelenica ob parkirišču in plakatni tabli pri hiši št. 9,
- v Svetem: na travnati površini ob avtobusni čakalnici,
- v Škrbini: na asfaltni površini pred objektom stare šole,
- v Tomačevici: zelenica ob plakatni tabli nad avtobusno čakalnico,

- v Volčjem Gradu: zelenica desno od betonske ploščadi »na kržadi«.

4.

Plakatiranje na brezplačnih plakatnih mestih je dovoljeno z lepili, ki ne bodo trajno poškodovale plakatnih mest.

Prepovedano je plakate pritrdjevati na drevesa z žebli ali risalnimi žeblički ter lepiti plakate na stojne drogove električne in PTT napeljave.

5.

Na brezplačnih plakatnih mestih lahko organizatorji volilne kampanje plakate nameščajo sami, pod tu določenimi pogoji. Razpored postavitve plakatov na brezplačnih panojih se določi z žrebom, ki bo v ponedeljek, 15. oktobra 2018, ob 13.00 uri v prostorih Občine Komen. V žreb se lahko vključijo organizatorji volilne kampanje, ki bodo na Občino Komen, Komen 86, 6223 Komen dostavili pisno zahtevo za plakatiranje v času volilne kampanje do vključno ponedeljka, 15. oktobra 2018, do 12.00 ure.

Razpored postavitve plakatov na brezplačnih panojih se objavi na spletni strani Občine Komen www.komen.si.

Plakatno mesto je dimenzije 70 cm x 100 cm. Vsakemu organizatorju pripada 1 plakatno mesto, v primeru, da je organizator volilne kampanje za kandidata za župana in za listo kandidatov isti, lahko pridobi 2 plakatni mesti (ločeno za kandidata za župana in za listo kandidatov).

Organizator volilne kampanje sme plakatirati samo na zanj določenem (izžrebanem) mestu.

6.

Upravlavec plakatne površine bo na stroške organizatorja volilne kampanje nemudoma odstranil ves propagandni material, ki ne bo nameščen v skladu s temi določili.

7.

Organizatorji volilne kampanje morajo najkasneje v 15 dneh po dnevu glasovanja odstraniti vse svoje plakate iz plakatnih mest ter vse montažne panoje, ki so jih nameščali na v 3. točki teh pogojev določena mesta.

Neupoštevanje tega določila je prekršek v skladu z 11.

členom Zakona o volilni in referendumski kampanji. Po poteku tega roka lahko medobčinski inšpektorat in redarstvo odredi odstranitev plakatov in montažnih panojev in izreče globo.

8.

V primeru, da ostane posamezno plakatno mesto na brezplačnih plakatnih mestih nezasedeno, se nameni za plakatiranje za potrebe organizatorjev volilne kampanje, ki oddajo zahtevo za plakatiranje po 15. oktobru 2018 po 12.00 uri. Plakatno mesto se dodeli po vrstnem redu prispele

vloge. Občina zagotavlja plakatiranje na panojih samo do popolnitve vseh plakatnih mest.

9.

Ostalo oglaševanje v času volilne kampanje je mogoče v skladu z Odlokom o oglaševanju v Občini Komen (Uradni list RS 24/18).

Valter Ščuka, podžupan
v začasnem opravljanju funkcije župana

Na podlagi 6. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS 41/07, 103/07 PolS-D, 11/11, 28/11- Odl. US, 98/13) in 15. člena Odloka o ustanovitvi in izdajanju javnega glasila Občine Komen (Uradni list RS 28/99, 86/02) določam

PRAVILA ZA IZRABO ČASOPISNEGA PROSTORA v občinskem glasilu Burja za predstavitve list kandidatov in kandidatov v času volilne kampanje za lokalne volitve 2018

1. Občina Komen zagotavlja vsem organizatorjem volilne kampanje za lokalne volitve 2018 enake pogoje za predstavitev v javnem glasilu Občine Komen Burja (izredna izdaja) v naslednjem obsegu:
 - vsaka lista kandidatov ima na razpolago brezplačno predstavitev v dolžini največ 30 tipkanih vrstic (pisava Times New Roman, velikost pisave 12, razmik med vrsticami 1,0). Predstavitev lahko vključuje tudi znak politične stranke.
 - vsak kandidat ima na razpolago brezplačno predstavitev v dolžini največ 30 tipkanih vrstic (pisava Times New Roman, velikost pisave 12, razmik med vrsticami 1,0). Predstavitev lahko vključuje tudi znak politične stranke in fotografijo kandidata za župana.

Za vsako listo kandidatov in za vsakega kandidata je zagotovljena predstavitev na ½ strani A4.

2. Občina Komen bo zagotovila predstavitev za liste kandidatov in kandidate ločeno, pri čemer bo vrstni red predstavitev list kandidatov in kandidatov določila z žrebom.
Žreb bo izveden v ponedeljek, 15. 10. 2018, ob 13.30 uri. Obvestilo o izžrebanem vrstnem redu predstavitev se objavi na spletni strani Občine Komen www.komen.si.
3. Občina Komen zagotavlja objavo dodatnih volilnih oglaševalskih vsebin v izredni izdaji skladno s cenikom oglasnega prostora v glasilu Burja (št. 032-08/2012-6 z dnem 17. 10. 2012). Za ta namen bodo volilne oglaševalske vsebine objavljene z navedbo naročnika,

naročnik pa mora Občini pisno sporočiti ime in priimek naročnika oz. naziv, naslov naročnika ter izbrano dimenzijo oglasnega prostora. Plačljive oglaševalske vsebine so objavljene ločeno od brezplačnih oglaševalskih vsebin ter bodo objavljene glede na vrstni red podane vloge za objavo.

4. Besedilo za objavo iz 1. in 3. točke teh Pravil pošljejo organizatorji volilne kampanje po e-pošti na naslov burja@komen.si najkasneje **do ponedeljka, 15. 10. 2018, do 12. ure**. Poslano besedilo mora biti v formatu .doc ali .docx. Občina Komen ne zagotavlja lektoriranja poslanih besedil za objavo.
5. Uredniški odbor prispevkov za objavo iz 1. in 3. točke Pravil, prejetih na elektronski naslov burja@komen.si po roku, določenem v 4. točki teh Pravil, ne bo upošteval ter v izredni izdaji občinskega glasila Burja ne bodo objavljeni.
6. Organizatorji volilne kampanje (za kandidate in liste kandidatov) oziroma naročniki volilnih oglasnih sporočil v celoti odgovarjajo za resničnost in točnost navedb oz. podatkov v oglasnih sporočilih. Uredniški odbor si pridržuje pravico, da prispevke z neprimernimi vsebinami, ki so zavajajoče, žaljive, spodbujajo nestrpnost ali so napadalni, zavrne.

Heidi Vrčon, odgovorna urednica

Burja

Sklepi in splošni akti sprejeti na sejah občinskega sveta Občine Komen

26. redna, 30. maja 2018

- Sklep o seznantitvi z Letnim poročilom koncesionarja Komunalno stanovanjsko podjetje d. d., Partizanska cesta 2, 6210 Sežana, o poslovanju in izvajanju gospodarske javne službe »Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov« v Občini Komen za leto 2017
- Sklep o seznantitvi z Letnim poročilom koncesionarja Komunalno stanovanjsko podjetje d. d., Partizanska cesta 2, 6210 Sežana, o izvajanju gospodarske javne službe »Urejanje in vzdrževanje pokopališč« v Občini Komen za leto 2017
- Sklep o seznantitvi s Poročilom o delu zavoda Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana za leto 2017
- Sklep o oceni, da je izvajanje Občinskega programa varnosti potekalo v skladu s programskimi izhodišči in smernicami
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Antona Šibelja-Stjenka Komen po skrajšanem postopku
- Sklep o soglasju k sofinanciranju delovnega mesta računalničar-organizator informacijske dejavnosti v Osnovni šoli Antona Šibelja-Stjenka Komen v obsegu 20 % za šolsko leto 2018/2019
- Sklep o zagotovitvi sofinanciranja ločenega izvajanja pouka posameznih predmetov v kombiniranem oddelku 2. in 4. razreda v Podružnični šoli Štanjel v šolskem letu

2018/2019 v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, zagotovljenimi v proračunih za leti 2018 in 2019 na proračunski postavki 190313, Sofinanciranje ločenega izvajanja pouka v POŠ Štanjel'

- Sklep o soglasju k predlaganemu številu in vrsti oddelkov v javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu Vrtec Sežana ter k sistemizaciji delovnih mest v Vrtcu Sežana v šolskem letu 2018/2019
- Sklep o sprejemu Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana po skrajšanem postopku
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembi Odloka o predkupni pravici Občine Komen po skrajšanem postopku
- Sklep o sprejemu Odloka o turistični taksi v Občini Komen v predlaganem besedilu v drugi obravnavi
- Sklep o podelitvi Priznanja Občine Komen za leto 2018 Osnovni šoli Komen s podružnično šolo Štanjel
- Sklep o sprejemu Zaključnega računa proračuna Občine Komen za leto 2017 v predlagani obliki in vsebini
- Sklep o sprejemu Odloka o rebalansu-1 proračuna Občine Komen za leto 2018
- Sklep o soglasju k imenovanju kandidatke za direktorico Območne razvojne agencije Krasa in Brkinov

Več o sejah občinskega sveta in sprejetih sklepih si lahko preberete na spletni strani Občine Komen www.komen.si.

Turistična taksa v občini Komen

Dne 15. marca 2018 je začel veljati nov Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18; v nadaljevanju ZSRT-1), v skladu s katerim je Občina Komen sprejela tudi nov Odlok o turistični taksi v komenski občini (Uradni list RS, št. 39/18; v nadaljevanju: Odlok), ki je začel veljati dne 23. junija 2018.

Turistično in promocijsko takso (v nadaljevanju: taksa) so dolžne plačevati vse osebe, ki prenočujejo v nastanitvenem obratu, razen teh, ki so oproščene, o tem več v nadaljevanju. Takso plačajo zavezanci ponudniku prenočiš skupaj s plačilom za prenočitev, ponudnik prenočišč pa je takso dolžan prenakazati na poseben račun Občine Komen do 25. dne v mesecu za pretekli mesec. Poročil o prenočitvah ni več potrebno mesečno posredovati Občini Komen, saj ta pridobi podatke o gostih preko aplikacije eTurizem. Plačila taks so v skladu z 18. členom ZSRT-1 in 4. členom Odloka oproščeni: otroci do sedmega leta starosti; osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih; osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu ugotovljena invalidnost oziroma telesna okvara, ali fotokopije potrdila oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari, ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije; otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami; učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci

strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki jih na nepridobitni podlagi izvajajo vzgojno-izobraževalne ustanove in so določene z letnim delovnim načrtom v okviru javno veljavnega vzgojno-izobraževalnega ali študijskega programa; osebe do 18. leta in njihove vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci letovanj, ki jih organizirajo društva, ki jim je bil podeljen status pravne osebe v javnem interesu; osebe, ki prostovoljno odpravljajo posledice elementarnih nesreč; pripadniki slovenske policije v obdobju opravljanja nalog iz svoje pristojnosti; osebe, ki so na začasnem delu in prebivajo v nastanitvenem obratu neprekinjeno več kot 30 dni; tuji državljani, ki so po mednarodnih pogodbah oproščeni plačila turistične takse; udeleženci mednarodnih programov in njihove vodje oziroma mentorji, katerih izvedbo sofinancira občina (za mednarodni program se šteje program, na katerem sodelujejo udeleženci najmanj štirih držav); udeleženci mednarodnih in medobčinskih prireditve, ki so pomembne za turistično promocijo občine in katerih nočitev plača organizator prireditve; osebe, ki prihajajo v občino v okviru evropskih programov/projektov/operacij za vseživljenjsko učenje, prostovoljstvo, aktivno državljanstvo in mednarodno mobilnost; udeleženci in mentorji humanitarnih programov in storitev, ki jih organizirajo in izvajajo društva in druge humanitarne organizacije kot humanitarno dejavnost, skladno z določili zakona, ki ureja humanitarne organizacije; gojenci socialnovarstvenih zavodov; osebe, ki so vključene v

prostovoljne delovne akcije za izvajanje določenih programov na območju občine; osebe, ki prenočujejo v avtomobilih na počivališčih za avtodome.

Takso v višini 50 procentov pa plačajo: osebe od 7. do 18. leta starosti; osebe od 18. do 30. leta starosti, ki prenočujejo v nastanitvenih obratih, vključenih v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč (IYHF); študenti do dopolnjenega 26. leta starosti. Ponudniki prenočišč morajo voditi knjigo gostov in evidenco turistične takse, ki vsebuje podatek o številu prenočitev posameznega gosta, skupno vsoto pobrane takse na posameznega gosta in, v kolikor pride do oprostitve plačila (celote ali dela) takse, morajo beležiti razlog oprostitve.

ZSRT-1 in Odlok predvidevata globe za ponudnike prenočišč, ki ne pobirajo taks, ne pravočasno nakazujejo pobrane takse ali ne primerno vodijo evidenc, zato naprošamo ponudnike prenočišč,

da ravnajo skladno z veljavnimi področnimi predpisi.

Turistična taksa do vključno 31. decembra 2018 znaša 1,27 EUR na osebo na dan, osebe, oproščene v višini 50 procentov, pa plačajo 0,64 EUR na osebo na dan. S 1. januarjem 2019 se uvede nova promocijska taksa, prišlo pa bo tudi do povišanja zneska turistične takse. Turistična taksa bo tako znašala 1,60 EUR na osebo na dan, promocijska taksa pa 0,40 EUR na osebo na dan, skupno 2,00 EUR na osebo na dan. Osebe, ki so oproščene plačila taks v višini 50 procentov, bodo plačevale 0,80 EUR na osebo na dan turistične takse in 0,20 EUR na osebo na dan promocijske takse, skupno 1,00 EUR na osebo na dan.

Vse dodatne informacije najdete na spletni strani Občine Komen www.komen.si v rubriki »vloge in obrazci«.

Tomaž Benko, občinska uprava

Nov delovni čas javne blagajne Občine Komen

Javna blagajna Občine Komen, ki obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti), bo od 1. oktobra 2018 poslovala z novim delovnim časom, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 12. ure in od 13. do 16. ure. Druge dni v tednu poslovalnica v Komnu ne bo poslovala. Občani s stalnim bivališčem v občini Komen boste lahko kot doslej brez provizije gotovinsko plačevali plačilne naloge javnih zavodov, ki delujejo na območju Občine Komen (Osnovna šola Komen, Vrtec Sežana), Občine Komen, Medobčinskega inšpektorata in redarstva, Javnega podjetja Kraški vodovod Sežana, d. o. o., in Komunalno stanovanjskega podjetja Sežana, d. d., med 8. in 12. uro ter med 13. in 16. uro ob ponedeljkih, sredah in petkih v poslovalnici v Komnu ter ob torkih in četrkih v poslovalnici v Dutovljah (Dutovlje 60/a).

Vse ostale bančne storitve lahko zunaj delovnega časa poslovalnice v Komnu opravite tudi v poslovalnici v Sežani

(Partizanska 63), ki je odprta od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro ter med 13. in 16. uro.

Za morebitna dodatna vprašanja in vse ostale informacije v zvezi s spremembo delovnega časa poslovalnice v Komnu lahko pokličete v poslovalnico Deželne banke Slovenije v Sežano na telefonsko številko 05 700 14 15 ali 05 731 17 55.

JAVNA BLAGAJNA OBČINE KOMEN obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti). Do 30. septembra 2018 je odprta od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00. Od 1. oktobra 2018 bo poslovala z novim delovnim časom, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00.

Andreja Bajc, občinska uprava

Mesec Kraške 2018 Kuhinje

5. oktober - 4. november

Odprtje Meseca kraške kuhinje 2018 Štanjel – sobota, 6. oktober 2018

Če ste po duši radovedni in uživate v drugačnih kulinarčnih izkušnjah, potem je odprtje Meseca kraške kuhinje prava izbira. Grajsko dvorišče v Štanjelu se bo prelevilo v kuhinjo na prostem, sodelujoči gostinci Meseca kraške kuhinje bodo pripravili in vam v pokušino ponudili jedi, s katerimi vas bodo v okviru letošnje izdaje razvajali in navduševali vse tja do 4. novembra.

Društvo Planta • 00386 (0)31 303 523 (Sandra Pelicon)
Javni zavod Komenski Kras • tic@stanjel.eu • 00386 (0)5 769 00 56
TIC Sežana • tic.sezana@visitkras.info • 00386 0(5) 731 10 14

www.visitkras.info



Društvo
PLANTA



OBČINA
SEŽANA



Burja

Proslava ob prazniku priključitve Primorske matični domovini po 40 letih ponovno v Komnu

17. septembra 1978 je na travniku v Komnu potekala državna proslava ob 35. obletnici odloka priključitve Primorske matični domovini. Na predvečer prireditve je tržaški pevski zbor pripravil koncert, na dan prireditve pa so nastopili združeni pevski zbori Primorske (blizu 600 pevcev), godbe na pihala, recitatorji, folklorne skupine in zabavni ansambli. Slavnostni govornik je bil dr. Anton Vratuša, predsednik republiškega izvršnega sveta. Ob tej priložnosti so v okoliških vaseh postavili številne slavoloke, asfaltirali so tudi kar nekaj kilometrov cest. Po štirih desetletjih organizacijo prireditve ponovno prevzema Komen. Več o letošnji proslavi si lahko preberete na letaku.

Foto: Franc Kampuš in Valter Ščuka



Na dan prireditve lahko pričakujemo povečano število pešcev, predvsem v bližini prireditvenega prostora. Pričakujemo tudi povečan in upočasnen promet v okolici Komna, predvsem na regionalni cesti Komen—Branik. Udeležence v prometu prosimo za strpnost.

Na območju prireditve bodo urejena začasna parkirišča. Prosimo, da obiskovalci upoštevajo navodila rediteljev in policije, ki bodo urejali promet.



Z gluhimi na ogled najlepših mest jugozahodne Istre

Društvo gluhih in naglušnih Južne Primorske, ki deluje od leta 1955 in združuje okrog 300 članov iz 10 južno primorskih občin, ima novo predsednico Darjo Mujkanović, ki je krmilo društva prevzela lani in je že vpeta v prizadevno delo ob dolgoletni tajnici Sonji Bordon. Društvo ima na Krasu svojo podružnico, ki jo že nekaj desetletij vodi njihov zvesti član Milan Šuc iz Pliskovice, ki v društvu dela že skoraj štiri desetletja. Ob izvajanju posebnih socialnih programov pa najdejo tudi čas za druženje. Tako so pred kratim za svoje člane organizirali izlet in jih popeljali na ogled najlepših mest jugozahodne Istre.

Turistični vodič jim je predstavil Istro, ki se deli na tri dele: rdeča Istra (zahodni in južni del ob morju, ki nosi ime po rdeči zemlji terarossi), siva Istra (srednji del, ki je ime dobil po glinastih sivih tleh) in bela Istra (Čičerija in Učka z apnencem in Krasom). Seznanili so se z bogato zgodovino in arhitekturo in si ob poti ogledali tudi kažune (majhna okrogla zaklonišča, zgrajena iz kamna, ki so služila kot spravilo kmečkega orodja, zatočišče pastirjem in kmetom ob vremenskih nevšečnostih, staja za živino ipd, danes pa predsta-

vljajo turistično atrakcijo ljudske gradnje).

Najprej so se ustavili v Vodnjanu, srednjeveškem kotičku Istre z najvišjim zvonikom v Istri (62 mestrov), s katerega se vidi kar 128 istrskih zvonikov. Začudili so se ob zapuščenem in porušenem srednjeveškem mestu Dvigrad, ki se nahaja v Limski dolini in je v 12. in 13. stoletju štel kar 2000 prebivalcev. Po okrepitvi z dobrim istrskim kosilom so se podali še zadnjemu cilju naproti. Obiskali so najznamenitejšo turistično destinacijo, romantični kraj Rovinj z ozkimi ulicami. Ogledali so si znamenito cerkev svete Evfemije in v njej velik sarkofag. Prisluhnili so legendi o sv. Evfemiji, zavetnici Rovinja in zaščitnici mornarjev in mlinarjev, in se seznanili s tem, kdo je sv. Evfemija in zakaj je postala zaščitnica mesta. Prečudovit je bil tudi pogled na morje in rovinjske plaže. Domov so se vračali polni novih spoznanj in vtisov.

Po poletnih počitnicah pa se že veselijo, da se bodo 15. septembra udeležili mednarodnega dneva gluhih in naglušnih, ki bo letos potekal v Ljubljani.

Besedilo in foto: Olga Knez



Društvo za duševno zdravje »VEZI« je organiziralo 19. likovno kolonijo v Štanjelu

Spoznanje, da je življenje »popotovanje«, ki ga soustvarjamo, skupaj z drugimi ali sami zase, je velik, če ne celo ogromen korak k sebi. Ravno zato smo se avtorji projekta odločili, da začnemo pri sebi, skupaj za vse nas.

19. likovna kolonija je skupnostni projekt, ki je tudi letos potekal v Štanjelu, tem kamnitem, a tako toplem kraju, ki ima poseben čar. Kot kraj je tudi projekt poseben, saj je namenjen omogočanju enakih možnosti in izražanju svojih notranjih občutij na prav

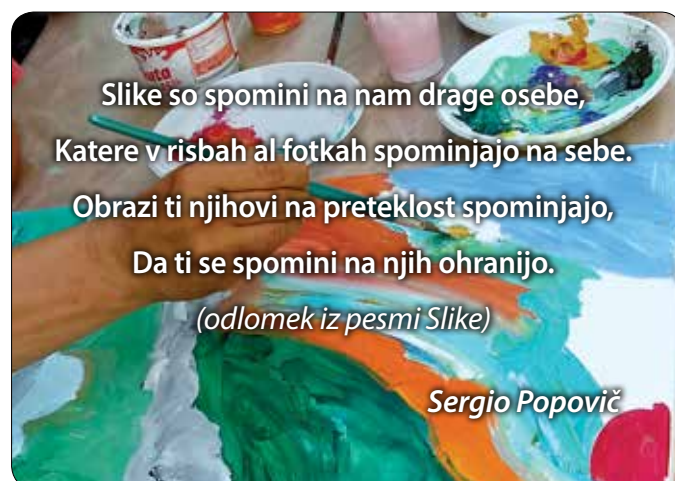
poseben način – z likovnim ustvarjanjem. Na koloniji so sodelovali tako člani društva kakor tudi ljubitelji likovne umetnosti iz cele Slovenije. Namen likovne kolonije je omogočiti enake možnosti ljudem s težavami v duševnem zdravju pri kulturnem udejstvovanju in soustvarjanju likovnih del. Letos je kolonija temeljila na povezovanju in sodelovanju s širšo skupnostjo. Poleg dolgoletnega mentorja in prijatelja Jana Milkovića in mentorja Cveta Vidovića so se nam pridružili tudi drugi soustvarjalci vsebi-



ne letošnje likovne kolonije; Vesna Jogan z delavnico pobarvank za odrasle Pobarvaj si življenje, g. Radko Okečič, ki je predstavil in izvedel delavnico ustvarjanja z akvareli, mag. Tea Smonker, ki nas je popeljala med gonge, Mojca Senegačnik, s katero smo slikali z akrili, ustvarjalke Kamišibaj gledališča (Vera, Tjaša, Vlasta in Vesna), članice Kulturno umetniškega društva Ligojna, skupina Trlce s pevskim nastopom, članice Društva likovnih ustvarjalcev Tolmin (DLU Tolmin) ga. Dea Volarič (skupinsko slikanje) in Jane Dolenc (slikarska delavnica z akrili), g. Gal Furlan z bobnarsko delavnico, članice Likovne sekcije Žarek iz Sežane, ga. Ida Kocjančič, Plesno društvo Srebrna, plesna skupina Mehki čevlji, kantavtor Matija Bolčina, otroci iz podružnične šole Štanjel, uporabniki Društva Šent (Šent DC Nova Gorica) in VDC Sežana. Pridružili so se nam številni prostovoljci, brez katerih projekt ne bi dosegel omenjenih razsežnosti. Tudi letos nam je s pomočjo slikanja in umetnosti uspelo spodbuditi medsebojno sodelovanje med

skupnostnimi programi in skupnostjo. Ustvarjalci so največ zanimanja namenili kraškim motivom, ki jih ponujajo lepote Krasa. Projekt je bil sofinanciran s strani FIHO - Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Poleg financerjem se zahvaljujemo tudi vsem udeležencem in prijateljem, ki verjamejo v naše delo.

Čas hiti, spomini pa ostajajo. Tudi spomin na našega prijatelja Sergia Popoviča ne bo zbledel, zato se od vas poslavljamo z odlomkom njegove pesmi.



Želimo vam ustvarjalno in barvno jesen, na likovni koloniji pa se ponovno srečamo naslednje leto.

Besedilo mag. Katarina Tomažič, Karmen Margarit, univ. dipl. soc. del.

Uspehi KD Karla Štreklja Komen

Člani KD društva Karla Štreklja Komen smo za uvrstitev na državno srečanje folklornih skupin Slovenije dobili zlato priznanje, za nastop na mednarodnem folklornem festivalu 22. Julija v Beltincih pa posebno priznanje za glasbeno priredbo. Nastopili smo z odrsko postavitvijo „prekmurska suita“. Zgodba se odvija med plesnima paroma, kjer se plesalca najprej borita za naklonjenost plesalk, nato pa se pomerita v plesnem nadigravanju, kjer je prostor tudi za plesno improvizacijo. A ker zmagovalca ni, na koncu veselo zaplešejo skupaj v malem kolu – četvorki. Avtor koreografije in glasbene priredbe je Tomaž Gantar, vodja petja pa Herta Sorta.

Vid Sorta, predsednik KD Karla Štreklja Komen



Obisk Postojnske jame

Na Medobčinskem društvu invalidov Sežana smo dolgo razmišljali, kam bi letos popeljali naše težje invalide na izlet. Odločili smo se za obisk Postojnske jame. Pri načrtovanju obiska in ogleda nam je na pomoč je priskočil Haris Bohorč, ki je v Postojnski jami zaposlen.

Ta kraški biser smo obiskali 2. junija 2018. Za prevoz članov, ki so priklenjeni na voziček ali težko gibljivi, smo najeli zanje prirejen

kombi, ostali člani pa so se peljali z avtobusom. Bilo nas je 40. V jamo smo se vsi, tudi invalidi na treh vozičkih, peljali z vlakom. Na končni postaji smo se razdelili v dve skupini: skupina z vozički si je ogledala jamo po krajši in položnejši poti, ostali pa smo šli čez goro po daljši poti.

Po ogledu jame smo si privoščili počitek s kavo, nato smo se podali še v Razstavni paviljon EXPO Postojnska jama, v katerem

smo si ogledali maketo – relief, ki prikazuje kraški svet okolice Postojne z rekami ponikalnicami in nastanek jam. Tu je med številnimi zanimivostmi na ogled tudi razstava metuljev s celega sveta in jamski človek v naravni velikosti. Z nami sta bila tudi mlada harmonikarja, ki sta nam dan popestrila z glasbo. Sledilo je kosilo in odhod domov.

Vse, ki so se odločili za ogled jame, je presenetila skrb za invalide: vodniki so bili požrtvovalni in prizadevni, invalidom so prilagojeni tudi toaletni prostori, obisk jame pa nudijo po polovični ceni. Vsi zaposleni so izredno prijazni in naredijo za nas, invalide, kar je

mogoče, zato si zaslužijo posebno pohvalo.

Za konec še to. Ko smo načrtovali ogled, smo se velikokrat vprašali, ali je to prava odločitev. Potrditev smo dobili med vožnjo proti domu, ko so udeleženci z navdušenjem izražali občutke sreče in tudi pohval ni manjkalo.

Hvala vsem, tudi našim članom, ki so ta dan opravljali vlogo spremljevalcev, in tistim, ki so pomagali organizirati ogled.

Besedilo: predsednica MDI Sežana Jelica Grmek

Foto: Danica Strupar



Deseti jubilejni pohod Kraških gadov iz Gorjanskega na Triglav Veliko več kot pohod

Planinska sekcija Kluba ljubiteljev vozil znamke alfa romeo Kraški gadje je deseto leto premagala pot med Triglavom in Gorjanskem. V teh letih smo pohodniki pridno nabirali kilometre, žulje ter, kar je še pomembneje, prijateljstva in znanstva. Vse zahvaljujoč neumornemu šefu, pobudniku pohoda in pravemu trmaste mu Kraševcu Marijanu Zegi.

Zadnji pohod iz Gorjanskega na Triglav smo Kraški gadje pričel na Bledu, kjer nas je sprejel Tomaž Bergant, naravovarstveni nadzornik v Triglavskem narodnem parku in prava enciklopedija znanja. Prvi dan je minil v lahkotnem pohodu skozi poključsko sotesko vse do vojaške kasarne na Rudnem polju. Pot drugega dne do Vodnikovega doma in od tam do Doma Planika pod Triglavom je dobro poznana vsem planincem. Od tam naj bi se povzpeli na 2864 metrov visok očak. Vzpon je preprečila slaba vremenska napoved, ki se na koncu ni izkazala za pravilno, a vendarle previdnost v gorah ni nikoli odveč. Lanska izkušnja, ko je pohodnike na poti z vrha ujela nevihta, se je preveč vtisnila v spomin in Marijan Zega se je tveganju odpovedal. Tretji dan je bilo prav tako napovedano deževje, na srečo pa nas je čakal le še spust do koč na planini Voje.

Četrti dan smo vendarle začeli nabirati kilometre. S planine Voje smo odkorakali do Stare Fužine, od tam pa do postaje žičnice Vogel. Rekli boste, da bi morali pravi pohodniki tudi na Vogel peš, a za deseto obletnico se vendarle spodobi tudi nekaj prestiža. Kar pa ne pomeni, da se do vrha Vogla nismo utrudili. Raz-

gled s 1922 metrov visokega razglednega vrha je odtehtal znoj in trud. Od tam smo se spustili do koč na planini Razor in do planine Stador, kjer smo zaključili prvi dve tretjini našega popotovanja.

Vedeli smo, da nas najtežja dneva še čakata. Pot do Plav, cilja petega dne, je bila dolga in, kar je še huje, asfaltna. Po kratkem postanku v Mostu na Soči smo se odpravili v Avče, kjer je družina enega veteranov pohoda Mirana Pavšiča pripravila pogostitev. Asfalt je kazal svoje zobe vse do Kanala, le redkim med nami pa podplati niso cveteli, ko smo prisopihali do Plav.

Zadnji dan, ko smo bili že z mislimi doma, je bila pot res lažja, a je goriška vročina vendarle terjala svoj davek. Do Renč smo zopet hodili po asfaltu, a veselju nad makadamom je sledilo drugo presenečenje - vzpon na Trstelj iz Renč je precej bolj strm in dolg kot tisti iz Lipe, od koder se na "kraški Triglav" radi vzpenjajo Kraševci. Na Trstelju smo si vendarle oddahnili. »Zdaj se samo še odkotalimo navzdol,« smo si prigovarjali. Brez postanka na Ivanjem Gradu na Mačkovi domačiji ni šlo in čisto prešernega vzdušja, kot da bi šele začeli pohod, smo se odpravili proti Gorjanskemu. Deseti pohod smo tako zaključili v rekordnem številu. Celotno pot je tokrat prehodilo devetnajst pohodnikov, in sicer Marijan Zega, Ervin Zega, Vojko Marušič, Danijel Božič, Ervin Pegan, Gabrijela Caharija, Toni Balzano, Rudi Balzano, Giorgio Ruzzier, Dane Božič, Tadej Lozej, Ernest Križman, Urška Krulej, Aljoša Stubelj, Miranda Marjanovič, Aljoša Stubelj, Miran Pavšič, Tanja



Peric, Nenad Karanovič in Petra Mezinec.

Pohodi Kraških gadov so se v desetih letih spreminjali. Če je prva skupina na Triglav iz Gorjanskega odkorakala na skrito in upajoč, da cilj po nekaj dnevih doseže, je pohod v naslednjih letih dobival vse več privrženecv in pozornosti ne le iz Slovenije, ampak tudi s Hrvaške in iz Italije. Do leta 2015 so pohodniki na svojih poteh srečevali župane in predstavnike občin, ki so podpisovali Listino sodelovanja in prijateljstva. Vrhunec so dosegli prav leta 2015, ko so pohod pričeli v Bujah na Hrvaškem in je listino podpisalo 32 županov iz treh držav. Vendar je pohod postal logistično, fizično in psihično zahteven, zato so se odločili, da se znova vrnejo h koreninam. Marijan Zega je sicer že pred začetkom desetega pohoda napovedal, da je ta zadnji. Vsaj v tej obliki, ni dvoma, da bomo Gadje skupaj preplezali še marsikateri hrib in skalo. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem pohodnikom, ki ste na tak ali drugačen način soustvarjali ta pomemben, čudovit in edinstven pohod. Pohode Kraških gadov si bom zapomnila po skritih koticčkih in poteh, ki jih sama nikoli ne bi odkrila, po neskončnemu smehu in petju, ki sta skrajšala še tako dolg(očasn)e asfaltne ceste, ter iskrenih in, upam si trditi, večnih vezeh, ki so se spletle med nami. Se vidimo na naslednjem hribu!

Besedilo in foto: Petra Mezinec

Na 10 pohodih smo skupno:

- opravili 7.000.000 korakov
- opravili 120.000 m vzpona
- prehodili okoli 3000 km
- povprečno hodili 15 ur na dan (rekord 18 ur)
- srečali se s 37 župani (dvema hrvaškimi, 10 italijanskimi, 25 slovenskimi)
- posneli 10 filmov.

Do sedaj predvajanih 8 filmov si je ogledalo okoli 2000 gledalcev.

In to je to. Tu se zgodba konča. Bod'te fejš. Za Kraške Gade Marijan Zega.



*Bled in Triglav vabi
Bled, Triglav, stolp Aljažev vabi
star planinec pravi
tam od Bleda
proti vrhu gleda*

*Pot težka
mnogo muk in znoja
a kraška dobra volja
proti vrhu žene*

*Polno stezic do vrha pelje
vse gredo proti cilju
na Triglav stari
tu Aljažev stolp je stari*

*Neurje pusti sledi svoje
obrniti se je treba
noga proti domu pelje
v Gorjanskem vaš cilj je nadaljni*

*V samoti pustili ste Triglav stari
na stezi stopinja je ostala,
da ko leto mine
pozdrav s Triglava bo poslala.*

Marijan Rebula, Tublje

Počitniška zabava za otroke

V poletnem času se številni starši ukvarjajo z vprašanjem, kam z otrokom med počitnicami. Poletne počitnice so dolge, trajajo dobrih devet tednov, na voljo pa sta od dva do štiri tedne dopusta. Za preostali čas si pomagajo z različnimi dejavnostmi.

Tudi letos smo člani Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana v času počitnic za otroke organizirali brezplačne aktivnosti, varstvo in letovanje za otroke Krasa in Brkinov.

Najmlajši, ki letos vstopajo v prvi razred, so v štirih izmenah od 2. do 18. junija letovali v Kranjski Gori v družbi svojih vrstnikov in vzgojiteljic Vrtca Sežana in podružnic. Izvedli so izlet v Plani-

co in dolino Vrat, se naužili hladne vode iz reke Pišnice, uživali na prodnatem obrežju, ki med otroki slovi najmanj kot kakšna mondana eksotična plaža in se je nikoli ne naveličajo. Njihove dobre volje ni skazilo niti letošnje muhasto vreme.

Prvi teden počitnic smo pričeli s celodnevni razvedrilni programom v Komnu in nadaljevali v Sežani vse do konca julija. V tem času smo dva tedna delavnic in druženja organizirali v Hrpeljah, nato pa se je program selil v Divačo, kjer je bil letos prvič organiziran celodnevni program aktivnosti v prvi polovici avgusta.



Otroci so neizmerno uživali v brezskrbnem rajanju, ustvarjanju in zabavi, številni njihovi starši pa so si oddahnili, vedoč, da se otroci zabavajo, družijo in kaj novega doživijo pod budnim očesom neutrudnih vzgojiteljev in članov društva, medtem ko sami delajo.

V nepozabnem spominu ostajajo tudi prelepi in razburljivi počitniški dnevi na letovanju v Seči, kjer so letovali otroci do 12. leta starosti, od 9. do 16. julija in v Piranu od 28. julija do 4. avgusta, kamor so odšli starejši od dvanajst let.

Namen letovanja je omogočiti otrokom iz vseh socialnih okolij zdravo preživljanje počitnic, predvsem na morju, kar je pomembno ne le zaradi zdravstvenih razlogov, ampak tudi zaradi druženja s sovrstniki in drugih aktivnosti.

Medtem ko se po vsej Sloveniji za letovanje iz zdravstvenih razlogov hitro zapolnijo prosta mesta, pa se starši naše regije manj odločajo za koriščenje zdravstvenega regresa za letovanje otrok z zdravstvenimi indikacijami. Letos smo v zdravstveno blagajno vrnili 50 % sredstev, ki so bili za otroke naše regije namensko rezervirani za zdravstveno letovanje.

Še zdaj velja, da gre s potrdilom na zdravstveno letovanje lahko vsak otrok, ki ima v izbranem obdobju dva vpisa v zdravniško kartoteko. Nekateri starši, ki z bolnim otrokom neradi obiskujejo ambulate, morda niso pravočasno prosili medicinskega osebja,

naj jim v kartoteko vendarle zabeležijo tudi telefonski klic v primeru bolezni otroka. Tudi ta namreč šteje.

Kurativa ali preventiva?

Zdravstvena letovanja v očeh številnih pediatrov ne štejejo kot preventiva, ampak kot kurativa. Prepričani so, da gre za zlorabo zdravstvenega sistema in blagajne, če otroku, ki ni pogosto bolan, izdajo potrdilo.

Pa vendar. Mar ni brezskrbno sedem- ali desetdnevno bivanje na morju ali v hribih z vrstniki največ, kar vsem otrokom v Sloveniji lahko ponudimo v skrbi za njihovo zdravje in blaginjo?

Indeks otrokove blaginje, ki so ga letos izmerili prvič, je pokazal, da Slovenija najslabše rezultate dosega prav na področju zdravega načina življenja. »Otroci so premalo fizično aktivni, pojavlja se problem čezmerne teže, ne prehranjujejo se najbolj zdravo,« je pojasnil dr. Urban Boljka z Inštituta RS za socialno varstvo.

Če k temu prištejemo še dejstvo, da so na letovanju otroci na zraku in v družbi vrstnikov, torej stran od pametnih naprav, s katerimi so sicer povezani noč in dan, je jasno, da je letovanje koristno za vse, ne le za bolne ali socialno ogrožene otroke, ki jim je letovanje, če predpise beremo do pike natančno, lahko namenjeno.

Povzeto iz članka: »Na počitnice morajo tudi zdravi otroci«, avtorji: dr. Sonja Merljak Zdovc, Darja Groznik, Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Da smo staršem otrok Krasa in Brkinov tudi letos lahko omogočili cenejše ali brezplačne programe za otroke, pa gre zahvala tistim, ki nas zvesto podpirate in nudite potrebno finančno pomoč v veselje otrok in njihovih staršev, in sicer občinam Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, lokalnim donatorjem ter Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Poletja pa še ni konec in vse vabimo, da se nam pridružite v naših programih, ki sledijo.

Ana Pangos, Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana

4. tabor gasilske mladine PGD Komen in PGD Štjak



Tudi letos smo za najmlajše gasilce PGD Komen in PGD Štjak pripravili dvodnevni gasilski tabor, ki je potekal 23. in 24. junija v Komnu.

V soboto smo se zbrali za gasilskim domom v Komnu ter se v skupinah odpravili na orientacijski pohod, katerega cilj je bil tabor. Po nastanitvi in počitku smo se preizkusili v tekmovalnih gasilskih in zabavnih igrah. Presenečenje za otroke je bil obisk policista s policijskim psom, nemškim ovčarjem Medom, ki nam je predstavil svoje delo. Vprašanj za policista nam ni zmanjkalo, najbolj zanimiva pa je otrokom bila oprema policista. Osvežili smo se v bazenu, ki so nam ga pripravili mentorji. Po večerji smo se družili pri različnih družabnih, športnih igrah in klepetu. Ko je padel mrak, pa smo postavili in prižgali kresove, na katerih smo

pekli penice in hrenovke.

V nedeljo smo se zbudili, pojedli zajtrk, se družili pri igrah in se sprehodili po bližnji okolici tabora. Pospravili smo tabor ter se odpravili do gasilskega doma, kjer so nas že pričakovali starši. Tabora se je udeležilo 34 otrok in 16 mentorjev. Mentorji PGD Komen smo tako zaključili delo z mladino in se prepustili poletnim počitnicam. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali pri organizaciji tabora.

Z gasilskim pozdravom

»NA POMOČ!«

Besedilo in foto: Predsednica Komisije za delo z mladino PGD Komen Urša Trobec

Iz vaških skupnosti

Škof Bizjak blagoslovil obnovljen zvonik cerkve sv. Katarine v Gornji Branici

Cerkev svete Katarine v Gornji Branici je dobila novo podobo. Koprski škof Jurij Bizjak je na dan državnosti blagoslovil obnovljen zvonik in druga obnovitvena dela ob vhodu v cerkev. Obnovo zvonika in ostalih del so s prispevki omogočili župljani Gornje Branice.

Škof Bizjak je ob sodelovanju še osmih duhovnikov daroval sveto mašo, med pridigo pa povedal, da je vsaka božja hiša odraz ljudi, ki tam živijo, ter odsev njihove vere. Škof se je med drugim dotaknil spomina na medvojni poboj Brecljeve družine, saj je bila sveta maša darovana tudi v spomin nanje, ter državnega praznika in samostojnosti Slovenije. Predvsem pa je v pridigi navzočim vernikom škof položil na srce, da je svet v dobrih rokah, čeprav včasih kaže drugače. Je namreč v božjih rokah. Na svetu je več dobrega kot zlega, svet je dober, je še dejal škof Bizjak in poudaril pomen zaupanja v božje varstvo in božjo modrost.

Predsednik vaške skupnosti Vid Sorta je ob koncu maše nagovoril vaščane ter navzoče spomnil na trud vaščanov, ki je bil vložen skozi desetletja, da je cerkev sv. Katarine ostala primereno zatočišče faranov. Predsednik VO je povedal, da je cerkev z zvonikom kot kulturni spomenik pomemben del podobe vsake vasi. Cerkev se je gradila v Branici med letoma 1842–1879, zvonik pa se je dogradil leta 1896, kar potrjuje, da znamo Braničarji s skupnimi deli in braniško trmo napraviti tudi velika dela. Ponovna pomembnejša delovna akcija je bila leta 1990 ob obnovi ometa na zvoniku in cerkvi. Ob stoletnici postavitve zvonika smo vaščani dokupili dva zvonova. Predsednik je povedal, da smo se Braničarji že ob ustanovitvi župnije obvezali, da bomo cerkev in pomožne objekte zgradili ter vzdrževali. Pri gradnji sta takrat z znatno denarno pomočjo pomagala tudi cesar Ferdinand in cesarica Ana, kasneje pri obnovi fasade in nakupu zvonov pa tudi občini Sežana in Komen ter vaščani Gornje Branice s svojimi prispevki. Z uvedbo samoprispevkov v naši vaški skupnosti ter s številnimi urami prostovoljnega dela smo obnovili tudi naše župnišče. V preteklih letih smo vaščani z raznimi delovnimi akcijami uredili igrišče v neposredni bližini, okolico cerkve in župnišča, kjer smo namestili nevpadljivo

varovalno ograjo, zasadili okrasne trajnice, za katere vestno skrbijo nekateri vaščani, da krasijo okolico. V letošnjem letu pa je Občina Komen dokončno uredila tudi javno parkirišče v neposredni bližini ter tlakovala okolico župnišča, kjer smo zaključili naše druženje ob pogostitvi, ki so jo v čast prazniku pripravili župljani. Ob zaključku slovesnosti smo na dvorišču župnišča, današnjega vaškega doma, pokramljali tudi s prijatelji iz sosednjih vasi in s tistimi, ki v Branici ne stanujejo več, a ta dolina s ponosno cerkvico sv. Katarine ostaja njihov dom.



Besedilo: VO Gornja Branica
Foto: Alenka Sorta in Gregor Meglič

Zahvala ob blagoslovu zvonika sv. Katarine v Gornji Branici



25. junij je bil državni praznik, ki so ga farani Gornje Branice obogatili še z blagoslovom obnovljenega zvonika cerkve sv. Katarine v Kodretih. Praznik je bil pomemben za vaščane, saj so po več deset letih obnovili zvonik ter opravili še nekaj obnovitvenih del cerkve. V zadnjih dveh letih pa so vaščani tudi udarniško uredili okolico cerkve ter vaškega doma oziroma »farovža«, kot mu vaščani še vedno pravimo. V zadnjem letu pa je Občina Komen tudi renovirala parkirišče ter dokončno tlakovala okolico vaškega doma, kjer se sedaj še raje zbirajo mlajše generacije, za kar se občini zahvaljujemo. Ob tej priložnosti bi se radi tudi zahvalili vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli zadnja leta k urejanju okolice cerkve, vaškega doma in igrišča; posameznikom in posameznim družinam, ki so se udeležili udarniških del, vsem faranom in farankam, ki vzdržujejo in skrbijo za cerkev, vsem, ki redno mesečno čistijo okolico cerkve, farovža in igrišča, župniku in članom cerkvenega sveta, ki so vztrajali in izpeljali obnovo zvonika, pevkam in pevcem ter organistki, vsem posameznikom in otrokom, ki so se udeležili udarniške čistilne akcije, gospodinjam, ki so prispevale in pripravile pogostitev ob tem našem prazniku, zahvala gre tudi škofu Bizjaku, ki je tudi sam zaznal povezanost in dobrovoljnost med nami. Za letošnji

Cerkev sv. Katarina

*Braniški zvonovi prav lepo pojo,
Njih pesem odmeva hvalo Bogu.
Marko, Ivan, Katarina,
to naša je družina.
Njih glas se po dolini utaplja,
nas k molitvi privablja.
Je glas srca, kadar se veselimo,
ali nam žalost sporočijo.
Dolgo nas zavetnica sv. Katarina
sama je vabila, vzeli so nam Markota in Ivana,
dobili smo druga dva, ki isti imeni nosita.
Ohranimo njih spomin, ki so božji dom zgradili.
Na hribu cerkva je stala,
sv. Katarina imenovana,
prenesli so jo ob vznožje hriba,
da vsak k molitvi se približa.
Tu, pri krstu, smo ime dobili,
obhajilo, birmo prejeli,
ljubezen dveh src združili.
Hvala dušnim pastirjem in ljudem,
ki so cerkev zvonik obnovili.
Naj glas zvonov seže do naših domov.*

Spesnila: Dora Čehovin Jež

posebni praznik je domačinka, ljubiteljska slikarka in pesnica, Dora Čehovin Jež spesnila pesem, v kateri opisuje zgodovino cerkve sv. Katarine in njenih zvonov.

Najlepša hvala vsem vaščanom, ki kakorkoli pripomorete k prijaznejšemu sobivanju. Hvala!

Besedilo: Anamarija Samec

Iz šolskih klopi

E-karjola s Krasa

V začetku šolskega leta 2017/18 se je na Osnovni šoli Antona Šibelnja Stjenka Komen prvič začel izvajati krožek pod mentorstvom prof. Luke Vogrinčiča, v katerem smo pridno pridobivali znanje iz programiranja in računalništva. Kmalu smo izdelali svoj prvi dokončni izdelek, pametno lučko, ki je preko telefona dobivala ukaze za spreminjanje barv in svetlosti. Krožek je bil uveden s strani Računalniškega društva Nova Gorica, preko katerega sem spoznal preostale člane društva, med drugim tudi svoje vrstnike podobnih idej in zamisli, s katerimi smo bili skozi celotno leto v kontaktu preko socialnih omrežij. Skupaj smo odpotovali na Brdo

pri Kranju k predsedniku države Borutu Pahorju, ki nas je k sebi povabil na podelitev priznanj za prostovoljce leta. Nekega dne nam je Luka postavil izziv, naj si vsak zamisli lasten produkt, ki naj bo inovativen, drugačen in predvsem uporaben. Takoj se mi je v glavi porodila zamisel o e-karjoli, saj sem kot fant z vasi večkrat prevažal težko breme s pomočjo samokolnice, kar človeka utruja in izčrpa. Z e-karjolo bi tako olajšal in pospešil delo, prihranil človeško energijo, ki je za nadaljevanje dela na kmetiji ključnega pomena in hkrati tudi zmanjšal število korakov utrujenega delavca. Ko sem svojo idejo predstavil Luki, je bil nad njo zelo

navdušen. Takoj sem pričel z izdelavo načrta. Najprej sem narisal skico, sledila je priprava virtualnega 3D modela in za tem izdelava prototipa e-karjole, ki sem jo naredil kar v domači delavnici iz sredstev, ki mi jih je priskrbelo računalniško društvo. K prototipu sem se vračal vsak dan po šoli, po dolgem dnevu sem se tako lahko končno sprostil v delavnici, kjer sem svojemu izdelku dodal vedno kakšno novo izboljšavo, ki se mi je porodila tekom dneva. Za bolj zahtevne naloge sem se za pomoč obrnil k staremu očetu, ki mi je znal svetovati in pomagati tako s tehničnega kot tudi praktičnega vidika. Kot zadnjega sem k e-karjoli namestil Mahle-tov motor in e-karjola se je prvič zapeljala po cestah domače vasi. E-karjola se že po izgledu razlikuje od navadne samokolnice, saj ima kot dodatek na zadnjem delu podaljšek na kolesih, na katerega stopi voznik, ki preko dveh gumbov na kontrolni plošči določi smer gibanja (naprej, nazaj). Ob robovih osrednjega dela e-karjole so nameščene LED luči, katere pripomorejo k boljši vidljivosti ob zori ali mraku.

Že teden dni po končani izdelavi, je moja e-karjola bila predstavljena javnosti na Poslovno tehniškem sejmu v Novi Gorici, kjer je bila deležna pozitivnih komentarjev, začudenih pogledov in velikega zanimanja. Iz Nove Gorice nas je pot vodila na Mini Maker Faire, sejem izumiteljev mednarodnega kova, ki je potekal v Ljubljani, kjer nas pozitiven odziv javnosti prav tako ni pustil na cedilu.

Iz prestolnice Slovenije je e-karjola zaneslo tudi čez mejo, v bližnji Trst, kjer se je konec julija predstavila na Trieste Mini Maker Faire. Med mladimi pogrešam motivacijo in samoiniciativnost, da bi svoje ideje, vizije, želje, hobije in zanimanja pridno razvijali ob podpori s strani staršev, šolstva in društev. Prav tako opažam upadanje zanimanja za izvajanje praktičnega in tehničnega dela, saj vse več mladih preživi več časa na socialnih omrežjih v zavetju doma.

Besedilo in foto: Jaša Krošelj



Kot mali princ ...

»Te to na kaj spominja?« si spomladi predme postavil dobra dva decimetra visoko kamnito skulpturo. Rahlo v zadregi sem te, kot že domala vsako leto doslej, kar si na šoli vodil kamnoseški krožek in so bili vaši izdelki, resnici na ljubo, vsaj malce provokativni, prosila za šoli ustrezen izdelek. In pojma nisem imela, kaj stoji na moji mizi. Pa si me v svojem slogu potolažil in mi zagotovil, da bo vse OK in bom zadovoljna z izdelkom. Ko ste s fanti proti koncu šolskega leta pridno ustvarjali v Jablanecu, ni bilo časa za dolga pojasnjevanja. Ko pa si nekega dne, tik pred zaključkom šolskega leta, prišel v šolo in vrtec po svoje fante, si mi na parkirišču kratko sporočil, da izdelka ne morete postaviti do 24. junija, kot smo se dogovorili in je bilo v navadi zadnja leta.



Seveda sem bila razočarana, saj je bila otvoritev nove kamnite pridobitve v nastajajoči formi vivi na šolskem dvorišču del protokola in vsakoletne slovesnosti ob zaključku šolskega leta, občinskem prazniku in dnevu državnosti. Namesto skulpture je konec junija ob parkirišču zazevala luknja. Ti pa si s fanti ustvarjal do prvih dni julija, ko je bilo delo dokončano in si kip s prizadevno ekipo cel dopoldan postavljaj na izbrano mesto. Z rahlim strahom in ra-

dovednostjo smo zaposleni pogledovali ven in končno si nas povabil na ogled. Ponosno si nam pokazal skulpturo, v katero si s fanti vklesal zgodbo o malem princu. V beli kamen so tako mladi kamnoseki prilepili posamezne epizode, vklesane v črni kamen iz Jablanca. V njem so tako našli svoje mesto kralj, domišljavec, pijanec, trgovec, svetilničar, raziskovalec, kretničar ...

Ko sem na vrhu belega kamna namesto boe, ki je pojedla slona, videla zgolj siv klobuk, si mi razočarano dejal: »Nives, si pozabila zgodbo?«

Ko sem sredi julija prejela tvoj hudomušni sms, sem vedela, da si v objem sonca in morja odpeljal svoje tri sončke in drago Marjo. In si za nekaj časa odložil špico. Niti v najbolj temnih sanjah ne bi pomislila, da si jo odložil za vedno.

Priznam, res sem pozabila zgodbo o malem princu, vsaj detajle, zato sem jo dan po grozljivi novici o tvoji smrti znova prebrala. Posebno pozornost mi je tokrat pritegnil odlomek, v katerem sem našla tvoje slovo od tvojih najdražjih: »Ko se boš potolažil (to pride samo po sebi), boš zadovoljen, da si me spoznal. Za vedno boš moj prijatelj. Želel si boš, da bi se skupaj smejala. In včasih boš kar tako odprl okno ... In tvoji prijatelji se bodo čudili, ko bodo videli, da gledaš v nebo in se smehljaj. Ti pa jim boš rekel: Da, zvezde mi vselej privabijo smehljaj. Oni pa te bodo imeli za čudaka. Mislil, da sem ti jo lepo zagodel ...«

Radko, nikomur na šoli in njenim obiskovalcev ni ostala skrita in neopažena forma viva, ki se je leto za letom širila na šolskem dvorišču in si jo z mladimi ustvarjal, jih navduševal za tradicijo kraške obrti in jo tako pomagal ohranjati pri življenju. A odšel si tiho kot mali princ.

Vsi poznamo znameniti stavek iz slavne knjige: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.«

Za vedno boš v naših srcih.

Nives Cek, ravnateljica

Kaštelir

Občina Komen in Javni zavod Komenski Kras v novem EU projektu

1. oktober 2018 – 31. marec 2021

Na povabilo Inštituta IRRIS sta se občina Komen in Javni zavod Komenski Kras vključila v zanimivo slovensko-hrvaško partnerstvo za celovit razvoj gradišč v povezavi z etnobotaniko na celotnem ozemlju od Krasa do Kvarnerja. Občina Komen je kot vodilni partner prijavila ureditev zgodovinskih ostankov na vrhu Štanjela z vstopno informacijsko točko in predstavitveno razstavo, Javni zavod Komenski Kras pa se pridružuje kot oblikovalec inovativnih kulturnih vsebin in turistične ponudbe.

Skupna vrednost celotnega projekta vseh partnerjev je 1.400.000 €, od tega 85 % sofinancira EU, 15% zagotavljajo partnerji sami. Vrednost projekta za Občino Komen je 250.000 €, za Javni zavod Komenski Kras pa 85.000 €. Partnerji v projektu so še Občina Izola, Univerza v Mariboru inštitut IRRIS, Istarska županija, Općina Lanišće, Grad Mali Lošinj, Javna ustanova „Park prirode Učka“, med pridruženimi partnerji pa je na slovenski strani Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Zavod Krasen Kras z aktivnostmi na Debeli Griži, Turistično gostinska zbornica Slovenije, Pokrajinski muzej Koper, Javni zavod Park Škocjanske jame ter Občine Hrpelje-Kozina, Divača, Pivka in Ilirska Bistrica. Pestra sestava partnerstva obeta zanimive nove povezave, mreženja, spodbude, krepitev že obstoječih partnerstev in sveže načrte za prihodnost. Sredstva Javnega zavoda Komenski Kras se bodo porabila predvsem za oživiljanje gradišč v pravem pomenu besede – z dogodki, prireditvami, posebno oblikovano turistično ponudbo in publikacijami. Zavod se tako pridružuje vsem inštitucijam,

zasebnikom in posameznikom, ki si že dolga leta prizadevajo za ozaveščanje, da so gradišča eno izmed največjih bogastev kulturne dediščine naših krajev.

Projekt se začne 1. 10. 2018 in bo trajal 30 mesecev, vodi pa ga Astrid Prašnikar, ki je zunanja sodelavka Občine Komen in Javnega zavoda Komenski Kras v razvojnih projektih na področju turizma.



Pogled na obliko štanjelskega naselja, ki se je izoblikovalo na prazgodovinskem gradišču. Foto: M. Prešeren

Besedilo: Polona Abram

V sredo, 10. oktobra 2018, bo v Štanjelu tiskovna konferenca, kjer bodo partnerji predstavili podrobnosti projekta, naslovljenega KAŠTELIR, Prazgodovinska gradišča in etnobotanika za trajnostni turizem in razvoj podeželja - od Krasa (preko Brkinov, Čičarije in Istre) do Kvarnerja. Točna ura in program tiskovne konference bosta objavljena v septembru. Vabljeni!

Uspeli na prijavi razpisa za razvoj in promocijo turistične ponudbe

Javni zavod Komenski Kras se je v podpori Občin Komen, Divača, Hrpelje-Kozina, Miren-Kostanjevica, Sežana in Javnega zavoda Park Škocjanske jame, Javnega zavoda Kobilarna Lipica, Zavoda za šport, turizem in prosti čas Sežana ter Območne obrtne zbornice Sežana, prijavil na razpis za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij Slovenije. Javni razpis financirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Operacija v vrednosti 195.000,00 evrov poteka do konca septembra 2019 in bo omogočila sodobno digitalizacijo destinacije Kras. Namen le-te je spodbujanje razvoja in krepitev promocije turistične ponudbe, s poudarkom na pospeševanju digitalne promocije na tujih trgih.

V ta namen se bo v celoti preuredila spletna stran VisitKras, izdelale se bodo nove image fotografije destinacije ter fotografije doživetij. Kras bo bogatejši tudi za promocijski video, prenovljene produkte pa bomo promovirali na tujih že obstoječih in novih trgih. Do konca koledarskega leta bo izvedena analiza turističnih tokov, katere rezultati nam bodo omogočili določitev glavnih tokov, izboljšanje izkušnje gosta ter večji finančni izkoristek gosta.

Projektne team vseh podpornikov, katerega ena oseba je v celoti financirana iz projektnih sredstev, je s pripravo vsebin za zgo-

raj omenjena digitalna orodja, začel že v mesecu avgustu. Prve rezultate izvedenih aktivnosti pričakujemo že konec letošnjega leta.

Besedilo:
Anja Pangerc



Optimistični podatki prvega polletja turistične sezone 2018

Utrip turističnega obiska na Komenskem Krasu se najbolj natančno občuti v TIC-u Štanjel, kjer se vodi vsakodnevna statistika števila obiskovalcev in držav, od koder prihajajo. Rezultati prvega polletja kažejo na postopno rast, saj je v predverje Galerije Lojzeta Spacala stopilo več kot 4.000 domačih in tujih popotnikov, ki iščejo predvsem uporabne informacije o ponudbi, prenočiščih, ogledih v bližnji okolici, pogosto pa jih zamika tudi nakup v trgovini.

Javni zavod Komenski Kras je za popestritev informativnega gradiva izdal kar nekaj novih publikacij: večjezično predstavitev Štanjela; nov barvni katalog donirane zbirke Lojzeta Spacala, novo razstavno zgibanko in razglednice; dvojezično osveženo publikacijo o Poletni avtobusni povezavi med Štanjelom in Devinom, sodelovali pa smo tudi pri pripravi zgibank Divji okusi Krasa, Festival kraška gmajna ter Odprte kleti in domačije na Krasu. V primerjavi z lani, se je številka obiska TIC-a povečala za 160 % (lani nekaj več kot 1.500 obiskovalcev, letos več kot 4.200, v kar niso všteti vodeni ogledi in poroke), po državah pa prevladujejo nemško govoreči dežele, Italija, Francija in Nizozemska. Vzrok za tako veliko povečanje je poleg večjega obiska na splošno tudi premik sprejemne pisarne iz zgornjega palacija v Galerijo Lojzeta Spacala. V poletnih mesecih se je zgornja meja mesečnega obiska premaknila še višje: v juliju na 1.623 in v avgustu na rekordnih 1.904 obiskovalcev.

Razveseljiv je porast vodenih ogledov, v prvih šestih mesecih

lani 49, letos 89, udeležilo pa se jih je 1.783 obiskovalcev. V skladu s povečanim obiskom je povečana tudi prodaja v trgovini – največ se proda lokalnega vina, medu, zeliščnih čajev in domačih kozmetičnih izdelkov.

Rast se vzporedno potrjuje s povečanim številu prenočitev, saj se je v prvih šestih mesecih povečalo za 62 % (lani 1.776, letos 3.188), kar je sicer posledica več dejavnikov: povečana promocija celotnega okolja, nove nastanitve, večja prizadevanja posameznih ponudnikov, pa tudi nov sistem prijavljanja turistične takse, ki zmanjšuje možnost oddajanja na črno in daje boljši vpogled v dejansko stanje oddajanja sob.

TIC Štanjel je v poletnih mesecih posloval od 10.00 do 19.00, vse dni v tednu, za dobre rezultate pa so poleg zaposlenih zaslužni tudi zunanji sodelavci, ki s prijaznostjo, marljivostjo in zanesljivostjo skrbijo za prostor in usmerjajo goste po Štanjelu ter celotnem Komenskem Krasu.

Besedilo: Polona Abram

Število obiskovalcev TIC-a v prvem polletju sezone:

I. 2017 – 1.589 / I. 2018 – 4.203;
v juliju in avgustu I. 2018 – 3.527

Število nočitev prvega polletja:
I. 2017 – 1.776 / I. 2018 – 3.188

Med Krasom in morjem

Avtobusna povezava, ki že vrsto let povezuje dva idilična grada, je med poletjem vzbudila pozornost marsikaterega tujega obiskovalca in domačina, ki si je tako lahko privoščil skok v bližnje morje ali pa si ogledal znamenitosti Tržaškega in Komenskega Krasa. Organizatorji vsakoletne povezave (Javni zavod Komenski Kras in Občina Komen ter Občina Devin - Nabrežina) smo zelo veseli, saj opažamo, da so jo tako tuji kot domači gosti vzeli za svojo in da se obisk iz leta v leto povečuje. Avtobus je obiskovalce prevažal vsak konec tedna in ob praznikih vse do zadnje avgustovske nedelje. Največ zanimanje je požel ravno Sesljski zaliv z obema gradovoma.

Besedilo: Urban Grmek Masič



Vabljeni na letošnje MARTINOVANJE V ŠTANJELU! Dogajanje bo trajalo od četrтка, 8. novembra, do nedelje, 11. novembra 2018, na Gradu Štanjel. Več informacij o dogodku bo objavljenih na spletni strani www.stanjel.eu.

Praznovanje občinskega praznika 2018

Letošnje praznovanje občine Komen se je odvijalo štiri dni med 15. in 18. junijem 2018 in vključevalo pet med seboj različnih dogodkov. Koordinator praznika občine je bil Javni zavod Komenski Kras, ki je med seboj povezal lokalna društva,

osnovno šolo, občino, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, lokalne ponudnike in druge razstavljalce ter jih združil pod skupno dogajanje praznovanja občine Komen.

Začetek praznovanja občine Komen se je začel v petek s slavnostno

sejo občinskega sveta ter nadaljeval z glasbenim večerom s Prifarskimi muzikanti na grajskem dvorišču, v organizaciji ŠKUD Kraški biser Štanjel. Osrednja prireditev ob občinskem prazniku, ki jo je koordiniral Javni zavod Komenski Kras, se je odvila v soboto 16. junija v Komnu. Popoldanski program za otroke, predstavitev domačih društev in drugih ustvarjalcev ter tržnica domačih dobrot in izdelkov z večernimi koncerti Klape Leut, Nočnega skoka in Lee Sirk so privabili veliko občanov in obiskovalcev iz sosednjih občin. Praznovanje občine Komen se je zaključilo s kulturnim programom, v nedeljo s podelitvijo Štrekljeve nagrade v Gorjanskem ter v ponedeljek z zaključnim koncertom pevskih zborov OŠ Komen z domačimi in tujimi gosti v Štanjelu.

Besedilo: Helena Kosmina



Napovedujemo Festival kraška gmajna

Četrtek, 20. 9. 2018, ob 19.00, Park Škocjanske jame, Promocijsko-kongresni center Pr'Nanetovh, Matavun 8

Odprtje festivala z okroglo mizo: Gradišča in njihov potencial v razvoju turizma na Krasu

Kras je območje s številnimi pomembnimi arheološkimi najdišči iz različnih obdobj. Določena so pomembna celo v evropskem in svetovnem merilu. Kljub temu pa je dediščina še vedno zapostavljena tako v zavedanju njenega pomena, še bolj pa v njeni primerni in trajnostni rabi v okviru turistične ponudbe Krasa. Še danes predstavljajo gradišča najvidnejši ostanek v prostoru, s čimer so tudi svetilniki zavedanja te dediščine tako med prebivalci kot obiskovalci. Prav zato bomo z zanimivimi sogovorniki predstavili različne uporabne vidike trajnostnih pristopov prepletanja arheološke, nesnovne in naravne dediščine gradišč v različnih nastajajočih in obstoječih proizvodih turistične ponudbe. Pogovor vodi arhitekt Stojan Lipolt, sodelujejo pa doc. dr. Katja Hrobat Virloget (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, projekt Mitski park Rodik), Astrid Prašnikar (projekt Kaštelir), dr. Maša Sakara Sučević (Pokrajinski muzej Koper), Goran Živec (Zavod Krasni kras).

Celoten program festivala je objavljen na: www.visitkras.info/festivalkraskagmajna.

UTRINKI POLETNEGA ŠTANJELA 2018



Popoldne, posvečeno slikarju in grafiku Lojzetu Spacalu



Koncert glasbene skupine Kombo C



Razstava v Grajžarjevi galeriji



Koncert glasbene skupine Capella Carniola

V Štanjelu podeljen zlati kamišibaj

Sprehod skozi slovenski festival kamišibaj gledališča v okviru Poletnega Štanjela 2018 in križemkraž

Po petih letih se je 6. slovenski festival kamišibaj gledališča preselil v Štanjel, kjer je od 17. do 19. avgusta s pripovedovanjem razveseljeval in povezoval otroke, odrasle in nastopajoče. Organizatorja, Društvo Kamišibaj Slovenije in Zavod Komenski Kras, sta nam v treh festivalskih dneh ponudila štiriinideset tekmovalnih in sedem revijskih predstav na podlagi izbora regijskih selektorjev.

Z izvajalci in obiskovalci so zaživela različna prizorišča za dopoldanske, popoldanske in večerne predstave, od grajskega dvorišča, Viteške dvorane in dvorišča ob Gražjarjevi galeriji do Ferrarijevega vrta. Čarobni Štanjel pa je ponujal še številne koticke.

Uvod v festival je bil nastop mladih kamišibajkarjev iz okolice Štanjela, ki so pod mentorskim vodenjem likovne pedagoginje Vlaste Markočič nastopili za vrtčevske otroke, vzgojiteljice in javnost na zelenici štanjelskega Vrtca. Nastopajoči igralci kamišibaja so bili učenci iz Osnovne šole Dutovlje, ki že znajo spretno rokovati z butaji (ekrani, kovčki oziroma odrčki, na katerih se izvaja kamišibaj, pri čemer kami pomeni papir, šibaj pa gledališče, torej papirnato gledališče). Izvedli so ljudske pripovedi, legende in avtorske pravljice.

Tričlanska žirija (Iztok Ilich, Martina Ljubič in Katarina Klančnik Kocutar) je spremljala vse predstave odraslih izvajalcev iz sobotnega in nedeljskega otroškega tekmovalnega programa in odraslega tekmovalnega maratona. Pri odraslih kamišibajkarjih je bil izbor tematsko, žanrsko, izvajalsko, likovno zelo raznolik, nekateri izvajalci so bili tudi avtorji besedil in ilustracij, drugi le pripovedovalci in ilustratorji, tretji pa pripovedovalci. Že od aprila 2013 so se po zaslugi očeta in mame kamišibaj gledališča, dr. Igorja Cvetka (raziskovalca, likovnika, izvajalca, prejemnika Štrekljeve nagrade) in Jelene Sitar Cvetko (univ. dipl. dramaturginje, režiserke, pedagoginje, raziskovalke in izvajalke), rojevale skupine navdušenih kamišibajkarjev in kamišibajkaric v Ljubljani, Mariboru, Piranu, Črnomlju, Domžalah, Kranju, Logatcu, Novem mestu, Velenju, na Goriškem in Krasu ter v Devinu in Poreču, tako da je letos prvo leto izveden tudi Mednarodni festival kamišibaj Beli delfin v Piranu, ki po časovnem zaporedju sledi štanjelskemu,

od 23. do 26. avgusta 2018. V izobraževalnem delu so se izvajalci udeležili seminarja ilustratorja Damjana Stepančiča.

Da se vrnem k državnemu festivalu v Štanjelu, kjer so se že uveljavljenim kamišibajkarjem pridružili novi, oboji pa navdušili občinstvo in žirijo zaradi različnih pristopov, tem in zgodb, ilustracije, govorne besede in celotne izvedbe. Delo žirije je bilo izjemno zahtevno, vendar so se po tehtnem premisleku odločili za izstopajoče izvedbe. Posebna priznanja so prejeli: Janja Stopar za uravnoteženost vseh prvin predstave Kraja krušnih vonjav, Boštjan Oder za interpretacijo zgodbe Pozoj, Nadja Dodlek za izbor besedil in njihovo likovno spremljavo, Jelena Sitar Cvetko in Igor Cvetko za inovativno jezikovno in likovno upodobitev življenja Giuseppeja Tartinija v predstavi Goslač iz Pirana, Špela Pahor za inovativen pristop h klasičnemu pravljučnemu izročilu v predstavi Kraljična in pastir, Vera Papič za ohranjanje krajevne dediščine v predstavi Rači ter Vlasta Markočič za izvirno in tenkočutno poustvaritev anekdote iz sveta Lojzeta Spacala v predstavi Skulptura. Zlati KAMIŠIBAJ za predstavu O treh kozicah je prejel iz rok predsednika Društva Kamišibaj Slovenije, Roka Glavana, Igor Cvetko, ki je pokazal mojstrstvo v odmerjanju in prepletanju vseh sestavin kamišibaja – odlično izbrana zgodba, prepoznaven in igriv likovni izraz in komunikativna izvedba. Ohranja radoživ odnos do raziskovanja kamišibaja in vedno znova preseneti in navduši. Razen festivalskih nagrad je Društvo kamišibaj Slovenije s posebno plaketo nagradilo izvajalce prvih kamišibaj predstav iz leta 2013 v Sloveniji, Ireno Rajh, Jeleno Sitar Cvetko, Igorja Cvetka, Marjana Kunaverja in Anžeta Viranta. Udeleženci nedeljske okrogle mize so izrazili pričakovanja do gostitelja in organizatorja ter sklenili, da se vrnejo v Štanjel na 7. festival v naslednjem letu v okviru Poletnega Štanjela. V tem času bi pod okriljem Društva Kamišibaj Slovenije pripravili pravilnik o vrednotenju predstav, ki naj se odlikujejo po usklajenosti izvedbe, likovnega dela in vsebine. Vse troje in ravno številne možnosti izražanja oziroma izstopajoči osebni izraz posameznika pomeni in odzvanja na področju umetnosti, vzgoje in terapije. S tem si odgovorimo na vprašanje, čemu širiti in uporabljati pri svojem delu japonsko tehniko pripovedovanja ob slikah, ko gre

za tako prostorsko oddaljeni kulturi, ki sta si v človekovem doživljanju vendar blizu. Povezanost posameznikov, ki so v vseslovenski akciji Zaigraj kamišibaj! (maja 2018) odigrali v enem dnevu 775 predstav 35.442 gledalcem, posebej osmišlja kamišibaj na slovenskih tleh in ga širi v mednarodni prostor. Podatek, ki si zasluži mesto v knjigi rekordov, je soočenje za številčnejše narode.

Naš vsakdan z vso stvarnostjo bomo lahko oplemenitili z vzporednim svetom umetnosti in kulture tudi v naslednjem letu, ko bo potekalo ob festivala tudi izobraževanje – seminar Kamišibaj gledališča z Jeleno Sitar Cvetko in Igorjem Cvetkom na doseg nog v Štanjelu.



Kamišibaj v Ferrarijevem vrtu

Besedilo: Nadja Mislej Božič
Foto: arhiv ZKK

Burja

Pripovedovanje kot najstarejša oblika učenja: iz dvodnevnega seminarja Koraki v pravljčni svet

Kako preživeti vroče dni sredi avgusta sebi prijazno in ustvarjalno, ob druženju v manjši skupini posameznikov in posameznic, ki jim pripovedovanje pomeni ustvarjanje stikov in povezovanje ljudi s pomočjo pripovedk, pravljic, legend, anekdot ali vsakdanjih dogodkov?

Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras je v sodelovanju z Bralnim društvom Primorske in Zavodom Komenski Kras v program Poletnega Štanjela vključila tudi seminar pripovedovanja **Koraki v pravljčni svet**, ki so ga izvedli v soboto, 11. in nedeljo, 12. avgusta 2018. V dvodnevno zgoščeno, strnjeno, resno in hitro (vse, kar bi zajela tujka intenzivno) celodnevno delavnico se je vključilo dvanajst udeleženk različnih statusov in poklicev (zaposlene, upokojenke, vzgojiteljice, učiteljice, bibliotekarke, delovne terapevteke ...), pa vendar skupnim zanimanjem in željo, da izboljšajo pripovedovanje ne glede na dosedanje izkušnje.

Nosilki seminarja sta tokrat bili Kamničanki, mag. Breda Podbrežnik Vukmir in prof. Rosana Kleindienst. **Breda Podbrežnik** je že od nekdaj predana knjižnemu in pravljčnemu svetu kot bralka, nekdanja študentka, učiteljica in profesorica, slavistka in komparativistka, bibliotekarka in dolgoletna direktorica Knjižnice Franceta Balantiča v Kamniku. V otroštvu ji je ljudske pravljice pripovedovala babica, z zbiranjem kamniških pravljic se ukvarja od 1999., ko je s sodelavkami uredila knjigo Veronika z Malega gradu, ki je ponovno izšla 2009. Istega leta pa tudi knjiga Čudež prečudež z gradivom, ki sta ga z Ireno Kotnik zbirali na terenu od Šmarce do Zakala, od Cerklj do Motnika. Za Kraševce je pomembno, da se loteva tudi zapuščine dr. Karla Štreklja. Je ustanoviteljica Križnikovega pravljčnega festivala in sourednica knjige Zlati hrib, kjer so objavljene stare tunjiške pravljice in povedke po zapisih dr. Franceta Steleta. Pripovedovala je na več dogodkih, na festivalu Pravljice danes v Cankarjevem domu, Križnikovem festivalu, Belinovem festivalu v Krškem, ribniškem rokodelskem središču ob noči muzejev, v Pisani Loki in drugod). Udeležila se je pripovedovalske delavnice Ane Duša in Špele Frlic, mednarodnega pripovedovalskega festivala (Pripovedovanje kot način preseganja konfliktov)

v Edinburgu in delavnice Stelle Kassimati v italijanskem pripovedovalskem centru v Porticu di Romagna. Verjame v moč govorenega jezika, medsebojne stike in moč zgodbe, ki učijo več, kot si na prvi pogled predstavljamo. Na pripovedovalskih dogodkih vsakič znova spoznava, da moč pripovedovanja začara male in velike otroke. S svojim prispevkom in nevsiljivim, navidezno spontanim dopolnjevanjem je na seminarju sodelovala univerzitetna diplomirana pedagoginja **Rosana Kleindienst**, ki se je dodatno usposabljala tudi na področju predšolske waldorske pedagogike, uporabne umetnosti in geomantije, celostne ekologije in osebnostne rasti. Za njo so devetnajstletne bogate izkušnje iz vodenja raznolikih delavnic, tečajev za otroke vseh starosti in odrasle, z namenom spodbujanja in izražanja ustvarjalnih sil ter kakovostnega preživljanja prostega časa. Ob tem se ves čas povezuje s pisano in govorno besedo, ki ji služi kot navdih za ustvarjalno izražanje zgodb v besedi, barvi in obliki. Od 2017 deluje kot multiplikator na projektu Popestrimo šolo (2017-2021) v Osnovni šoli Frana Albrehta v Kamniku.

Vsebina seminarja je nagovarjala ljubitelje pravljic, vzgojitelje, učitelje, knjižničarje, turistične delavce, ljubitelje kulturne dediščine, kulturnike, vse tiste, ki pri svojem delu uporabljajo zgodbe (novinarji, poslovneži, delavci v marketingu) ali bi jih želeli uporabljati (socialni in zdravstveni delavci, delovni terapevti ...). Nosilki sta izhajali iz pripovedovanja kot najstarejše oblike učenja v različnih svetovnih kulturah, kjer so se z govorno besedo prenašali znanje, spretnosti, morala, sporočila in modrosti iz roda v rod. V primerjavi z branjem pripovedovanje bolj krepi povezanost, sodelovanje in občutek pripadnosti, kar je tudi razlog, da se povsod po svetu uveljavlja pripovedovalska praksa in zanimanje za zgodbe.

Na delavnici so udeleženke spoznavale osnovne spretnosti pripovedovanja, ki jih bodo lahko uporabile pri svojem ustvarjanju in pripovedovanju, v poklicnem ali osebnem življenju. Delale so z izbranimi besedili, odkrивale nove pomene, podobe in sporočila. Spoznavale so osnovne korake pripovedovanja in osvojile ne-

kaj tehnik za obvladovanje zgodb, jih členile po liku, prostoru, problemu in rešitvi, pripovedovalskih orodjih (trofazni fizični in čutni zemljevid ter doživljanje) in prezenca, to je navzočnosti in prisotnosti, dalje, kako ohraniti pozornost, vključenost in prijetno vzdušje ob pripovedovanju. Odkrивale so pravljice kot možnosti preseganja konfliktov in učenja vrednot. Po stopinjah so se skozi celoten seminar dotaknile naslednjih vsebin:



Udeleženke in nosilki pripovedovalskega seminarja v Kvadratnem stolpu v Štanjelu ob zaključku

Pomen pravljič in žive besede, Moč dobre zgodbe, Priprava na pripovedovanje (izbor, odnos, bistvo, struktura), Naše notranje podobe (predstavljanje preko različnih čutov, pomnenje), Pripovedovalska orodja (dihanje, glas, telo, kretnje, orientacija v prostoru, očesni kontakt) in Pripovedovanje. Poleg učenja so se lotile veliko vaj, s katerimi so razvijale občutek za strukturo, slušno, kinestetično in vizualno senzibilnost in predvsem občutek

za dobro zgodbo. Pripovedovale so izbrana besedila in jih razvijale skladno z osebnimi zmožnostmi in potrebami. Seminar se je zaključil z javnim nastopom in pripovedovanjem ter oceno v obliki zapisanega mnenja druge o drugi. Če bo le zanimanje, bodo s pripovedovalskimi izobraževanji nadaljevali.

Besedilo: Nadja Mislej Božič

Foto: Ivana Žigon

Lokostrelstvo od lova do športa in veščine

V petek, 10. avgusta, je ob 19. uri zaživel najbolj skriti del Ferrarijevega vrta, to je nekdanje balinišče in tenis igrišče, ki ga pred pogledi mimoidočih zakriva visoka zelena stena lovorikovca. Nekdanja slovenska reprezentantka in sedanja učiteljica lokostrelstva Brina Božič je predstavila individualni šport ali veščino, ki zahteva od posameznika natančno zadevanje puščice v tarčo. Gre za enega najstarejših športov, kjer sta bila lok in puščica starodavna pripomočka za lov in boj. Izum loka in puščice je sočasen z uporabo ognja in govornega sporazumevanja med ljudmi še v prazgodovini, pred približno 60 tisoč leti, ko so bile ženske nabiralke in moški lovci, iz česar izhaja povezava lokostrelstva z lovom. Domnevno so lok izboljšali pred 22 tisoč leti v Afriki, kar sklepajo po izkopanih ostankih. Sodobno, tekmovalno lokostrelstvo izhaja iz Anglije v 18. stoletju. Danes je rekreacijskega ali tekmovalnega značaja, omogoča sodelovanje moških in žensk, mlajših in starejših ter različnih po pripravljenosti in vrsti lokov. Na programu antičnih olimpijskih iger je bilo zastopano kot športna disciplina od leta 1900 do 1920. Od 1972 dalje je na programu modernih olimpijskih iger.

1931. so na prvem lokostrelskem kongresu ustanovili mednarodno lokostrelsko organizacijo **FITA** (Fédération Internationale der Tir à l'Arc), ki je sprejela temeljna pravila tekmovalja in se na kongresu 2011 preimenovala v **World Archery Federation**. Prvi lokostrelski klub nekdanje Jugoslavije je bil ustanovljen 1955. leta v Zagrebu, medtem ko so začetki slovenskega lokostrelstva povezani z Mariborom in Ljubljano. Lokostrelci Slovenije so se **1976** v Mariboru povezali v Zvezo lokostrelcev Slovenije, ki je po osamosvojitvi 1992 postala polnopravna članica FITE. V Lokostrelsko zvezo Slovenije je vključenih po dosegljivih podatkih 35 klubov in društev, skupno število članov pa je z odstopanjem navzgor ali navzdol 1792, od tega (približno) 1232 s tekmovalno licenco. Pravilnik svetovne lokostrelske organizacije predvideva devet disciplin (za nekatere se je udomačila raba tujke, saj se najpogosteje izvajajo v tujini): **tarčno** lokostrelstvo (na zunanjih streliščih z ravnim terenom, kjer lokostrelci izstrelijo 72 puščic na 70 metrov oddaljeno tarčo z licem premera 122 cm, čemur sledijo izločilni dvoboji); **dvoransko** lokostrelstvo (v dvorani se izstrelijo 60 puščic na razdalji 18 metrov v tarčo z licem premera 40 cm); **poljsko** lokostrelstvo (na razgibanem terenu z osemindvajsetimi tarčami, od katerih je polovica razdalj do tarč poznanih, drugo polovico kot tudi številne dejavnike pa mora lokostrellec oceniti sam); **para-lokostrelstvo** za osebe s posebnimi potrebami; **lokostrelski tek** (run-archery) povezuje tek in streljanje z lokom; **clout** lokostrelstvo pomeni streljanje na razdaljo, kjer je tarča zarisana na travnati površini; na **flight** lokostrelstvu tekmujejo, kdo bo dlje ustrelil puščico pod kotom 45°, **lokostrelski biatlon** združuje tek na smučeh s streljanjem z lokom in **3D** lokostrelstvo, ki je podobno poljskemu, le bolj lovskega značaja, s streljanjem na razgibanem terenu, kjer je postavljena proga in je potrebno zadeti tarčo v tridimenzionalni obliki živali.

Lokostrelska združenja priznavajo štiri vrste tekmovalnih lokov: **ukriviljeni, sestavljeni, goli in dolgi** lok. Za streljanje z vsakim od navedenih potrebuje lokostrellec ščitnik za prste, podlaht in prsi, tok s puščicami, zapestno zanko in tarčo z nameščenim tarčnim licem, to je papirjem z narisanimi krogi. Loke se razlikujejo po nameščenih opremljenostih, natančnosti in tehniki streljanja. Tako se sestavljeni lok razlikuje od ukrivljenega po tem, da tetive ne prožimo s prsti, ampak z mehničnim sprožilcem, goli lok je brez dodatnih pomagala, dolgi lok pa nas spominja na loke iz preteklosti. Med lokostrelskimi slogi premore sestavljeni lok najvišji nivo natančnosti. Lokostrelčevo optimalno pripravljenost zagotavljajo kondicijska (vzdrževanje motoričnih sposobnosti za dobro telesno pripravljenost), tehnična (tehnika strela za idealen model gibanja, ki ga določajo biomehanske zakonitosti), psihološka (poznavanje osnov psihologije športa in tehnik psihološke priprave ter osredotočenost za popolno koncentracijo) in taktična priprava (trening predvidenih in nepredvidenih okoliščin).

Na predstavitvi so si udeleženci, med katerimi so bili tudi tuji državljani, ogledali vrste lokov in puščic ter se naučili rokovati z opremo. Po osvojenih osnovnih korakih lokostrelske tehnike, so se vsi pomerili v streljanju z golim lokom na tarčo premera 122 cm.

Iz zapisanega sledi, da je lokostrelstvo veščina in šport, s katerim se lahko začnemo ukvarjati v katerikoli starosti ali življenjskem obdobju. Že zdavnaj pa je dokazano, da imajo športne aktivnosti pozitivne učinke na psihofizični razvoj pri starejših osebah, ker pomagajo vzdrževati telesno držo, ohranjati mišično maso, s socialnega vidika pa je pomembno druženje, tekmovalnost in prijateljevanje; za otroke in mladostnike je dobra igra, učijo se vztrajnosti, usmerjene pozornosti in poštene igre kot vrline, vrednote in zdrave ter dragocene popotnice v življenju.

Besedilo: Nadja Mislej Božič

Foto: Mojca Senegačnik



Lokostrelstvo v Ferrarijevem vrtu

Bogatejši za dve prsrčni knjigi

Na delavnicah kreativnega pisanja so se učenke in učenci 3., 4. in 5. razreda OŠ Komen (v šolskih letih 2016/2017 in 2017/2018) poigrali z besedami. Nastajale so uganke o letnih časih, zimi, pomladi, poletju, jeseni, mesecih, živalih, prometu in šoli. Le-te lahko zabavajo otroke, kot tudi odrasle. So uporabno gradivo učiteljicam za popestritev uvodnega ali zaključnega dela učne ure. Zbrane so v knjigi z naslovom Igrajmo se z ugankami. Nekaterе učenke in učenec pa so s pomočjo rimanih besed oblikovali pesmi o živalih, letnih časih, počitnicah, Krasu, hiši ... Napisali so tudi pesmi z akrostihi. Najdete jih v knjigi z naslovom

Od rim do pesmi.

Za barvno podobo knjig so učenke in učenci poskrbeli s tematskimi ilustracijami. Deli sta izšli pri založbi Smar-Team na Vrhniki. Ustvarjali so: Lara Marušič, Tia Lisjak, Tia Colja, Ajda Fon, Tomas Gregorič, Polona Jug, Urh Melan Mozetič, Žan Peloz, Matej Štedul, Žiga Žežlina, Anaïs Žvab, Neža Fakin, Veronika Buda, Veronika Cej, Ana Žigon, Ana Suban, Taša Lisjak, Ajda Semolič, Taja Kavčič, Gisel-le Luin Zonta, Emili Šibelja, Lejla Tavčar in Vita Trampuž.

Besedilo in foto: Tanja Spačal, mentorica

V njej vse hiti,
saj plešemo in skačemo vsi.
V njej veliko se dogaja,
saj igra z žogo nam ugaja.
(TELOVADNICA)

So pravi velikani,
planincem dobro znani.
Na vrhu je lep razgled,
ki te vabi na naslednji potep.
(HRIBI)

Iz vode gleda dvoje oči,
v ustih se zob ob zobu blešči,
rep dolg ga krasi,
a človek se ga boji.
(KROKODIL)

Črne in bele črte ima,
a hoditi ne zna.
Po njej hodimo mi,
a žival to ni.
(ZEBRA)



Žirafa Bibi

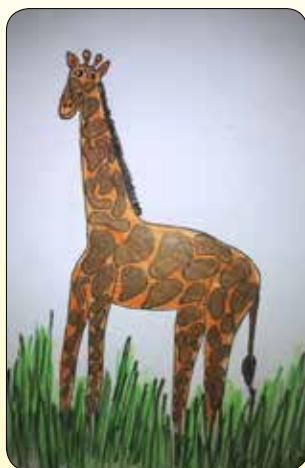
Njen dom je divjina,
raste tam tudi malina?
Velike parklje ima,
z njimi močno udarjati zna.

Majhni rogovi jo krasijo,
kateri ptički ob njej žvrgolijo?
Z majhnimi ušesi dobro sliši,
ne lovi miši.

Črn jezik okoli veje ovije,
ali se lahko sploh kam skrije?
Liste smuka, zna hitro teči,
hrano vso dobro prežveči.

Na koncu repa ima velik čop dlake.
Ali seže z glavo med oblake?
Vzorec lepo jo krasi,
ko spi, zelo smrči.

Ana Žigon



Družina v kokošnjaku

Zgodaj zjutraj petelin zakikirika,
saj to njegova je odlika.
Ki-ki-ri-ki, ki-ki-ri-ki,
na dvorišču kriči,
celo vas prebudi!

Opoldne kokoš jajce znese.
Poglej! Malo se že trese.
Ko, ko, ko, ko, ko, ko, ko, ko,
zdaj jajce se trese zelo.

Zvečer se iz jajca piščanček izvali
in takoj pozoblje zrna tri.
Pi, pi, pi, pi, pi, pi, pi, pi,
rumen v soncu se blešči.

Družinica odkoraka na dvorišče
petelin, kokoš in majhno pišče.
Ki-ki-ri-ki, ko, ko, ko, ko, pi, pi, pi, pi,
radi se imajo vsi tri.

Veronika Cej



Bili so dnevi vsi, veseli radostni ...

Včeraj še plahi in zvedavi prvošolčki, danes pa odhajajo vsak svojo pot. Še ena generacija osnovnošolcev se je poslovila na valeti v četrtek, 14. junija 2018.

Učenke in učenci 9. a so za slovo pripravili bogat in zabaven program, poln najstniške radoživosti in mladostne vedrine. Zaplesali so pod vodstvom ge. Mateje Terčon Knap iz Plesne šole Be funky in s svojo energijo ogreli tudi vse povabljenе. Izkazali so svoje igralske in pevske talente ter se predstavili s humorno video predstavitvijo oddelka, ki je vsem privabila nasmeh na obraz. Na prireditvi so bile podeljene nagrade najboljšim učencem ter nagrada šole, ki jo je prejel Nejc Hočevnar. Anej Žerjal pa si je s svojimi uspehi prislužil nagrado Občine Komen, ki mu je bila podeljena 15. junija 2018 na slavnosti seji v Štanjelu.

Vsem učencem želimo čim lahkotnejši prestop v srednjo šolo in veliko lepih dogodivščin na poti odrasčanja.



Besedilo: Mojca Uhernik Pipan in Barbka Mahnič

Foto: Vojko Franetič

Zaključili s pesmijo

V ponedeljek, 18. junija 2018, smo v Štanjelu zaključili pevsko sezono komenske osnovne šole s tradicionalnim zaključnim koncertom, pravim malim zborovskim festivalom. Tokrat je bil malo drugačen, saj se je odvijal v prekrasnem okolju grajskega dvorišča. Občinstvu so se predstavili vsi šolski zbori, ki jih že vrsto let vodi zborovodkinja Andreja Rustja, poleg njih pa letos tudi domači in tuji gosti. Mladinski pevski zbor šole Komen je pred dvema letoma gostoval na osnovni šoli v Brnu na Češkem, letos pa sta nam njihov MPZ Petrklíč in šolski orkester ORRA OŠ Krasneho, pod vodstvom zborovodje in dirigenta Michaela Ratislava, vrnila obisk. Uživali smo tudi ob poslušanju dveh dekliških pevskih zasedb, DePZ Igo Gruden iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan, in Vokalne skupine Radost iz Godoviča pod vodstvom umetniške vodje Damjane Vončina. Po čudovitem glasbenem dogodku so se mladi pevci posladkali s torto velikanko.

Zaslužno, saj je za njimi zopet izjemno uspešno šolsko leto, kronano z zlatim priznanjem z državnega tekmovanja v Zagorju.

Andreja Rustja



Burjica

Mi medvedki zmoremo

Samostojnost predšolskega otroka je pomemben dejavnik, saj vpliva na otrokovo kasnejše življenje. Pomembno je, da se pomena samostojnosti za predšolskega otroka zavedajo tako starši kot tudi mi strokovni delavci. S spodbujanjem samostojnosti otroku omogočamo, da je lahko nekaj posebnega, da se ne ozi- ra na ostale in rad išče nove poti. Hoditi po svoji poti ni vedno lahko, vendar pa daje smisel našemu življenju. Tudi medve se zaveda, kako pomembno je, da so otroci samostojni, zato sva si že v septembru zadali cilj »spodbujanje in razvijanje samostoj-



nosti«, ki je bil najino vodilo skozi celo šolsko leto. Otroke sva navajali na samostojnost pri hranjenju, sezuvanju in obuvanju, umivanju ter navajanje na uporabo kahlice. Ves trud se je obrestoval, saj se nekateri že sami uredijo, za dru-

ge, ki še potrebujejo pomoč pa sva tam medve, da se lahko kadar koli obrnejo na naju.

Besedilo: Katarina Černigoj in Bojana Trebec

Foto: arhiv vrtca Štanjel

V Štanjelu je bilo veselo

Zadnji majski dan smo vsi nestrpnost čakali, saj je bila otvoritev naše »čutne poti«, ki smo jo izdelali skupaj s starši. Najprej smo se staršem predstavili s pesmicami in plesi, strokovne delavke pa smo predstavile potek projekta »čutne poti« v vrtcu.

Po otvoritvi smo vsi skupaj telovadili na fit igrišču, kjer so nas čakale zanimive in zabavne postaje, na katerih so uživali tako otroci kot tudi starši.

Na koncu našega srečanja je sledila še pogostitev, ki so jo pripravili starši bodočih prvošolcev.

Lepo nam je bilo.

Besedilo: Bojana Trebec in
Katarina Černigoj

Foto: arhiv Vrtca Štanjel



Adijo vrtec

Na prvi poletni dan so nam bodoči prvošolci pripravili predstavo, s katero so se poslovili od vrtca. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo podjetju Incom iz Ajdovščine, ki nam je doniralo sladoled. Tako je bilo slovo od vrtca še slajše in bo vsem ostalo v lepem spominu.

Otrokom, ki septembra odhajajo v šolo, želimo, da ostanejo tako vedoželjni in razigrani še naprej.

Besedilo: Monika Turk in Katarina Černigoj
Foto: arhiv Vrtca Štanjel



Poletje v našem vrtcu

Poletje je čas, ko se vse malo umiri od celoletnega vrveža. Čas, ko se odpočijemo in nabereemo novih moči za prihajajoče novo šolsko leto. Kljub počitnicam pa se v vrtcu izvaja vzgojno izobraževalni program, ki ga pripravimo strokovni delavci.

V našem vrtcu smo lepo vreme izkoristili za krajše sprehode in raziskovanje okolice. Ko pa je prišlo tisto ta pravo poletje, smo si dneve krajšali z igro v senci na našem igrišču. Igrali smo se v mivki, ob bazenčkih z vodo, kjer smo ugotavljali, kaj potone in kaj ne. Izvajali smo tudi poizkuse z vodo in bili pravi mali raziskovalci. Naučili smo se kar nekaj novih pesmic, spoznali nove zgodbe in ustvarjali iz različnih materialov.

Tudi poleti nam je v vrtcu Štanjel bilo lepo.

Besedilo: Katarina Černigoj in Bojana Trebec



Foto: arhiv vrtca Štanjel

Glasba ponovno zlatega komenskega pihalnega orkestra v Schladmingu odmevala tudi s 3000 m visokih avstrijskih gora

Pihalni orkester Komen (POK) se je ponovno udeležil mednarodnega tekmovanja, tokrat v Schladmingu. Kot je za njegova potovanja že značilno, je imel ob sebi močno spremljevalno ekipo sodelavcev, staršev članov orkestra ter predstavnikov nekaterih lokalnih dejavnosti, občinske oblasti in medijev, vse za promocijo značilnosti Krasa in občine Komen.

Festival MID Europe je v 21-letni tradiciji v Schladmingu gostil številne prepoznavne pihalne orkestre. Že na dan prihoda v soboto, 14. junija 2018, je na odru kongresnega centra nastopil na festivalskem koncertu, v nedeljo naslednjega dne pa je na mednarodnem tekmovanju mladinskih pihalnih orkestrov s starostno omejitvijo do 30 let dosegel 93,13 točke in osvojil prvo nagrado v kategoriji najvišje težavnostne stopnje.

Šestdnevni festival MID Europe 2018 je gostil 37 orkestrov in manjših sestavov, kar je skupno približno 2200 glasbenikov. Poleg številnih koncertov na prostem in v kongresni dvorani zajema še mojstrski tečaj za dirigente, spektakel orkestrov v gibanju, sestavo dveh projektov orkestrov in tekmovanje. Mednarodni žiriji je predsedoval Američan Phillip Riggs.

Dirigent Matija Tavčar je z velikim zaupanjem v svoje glasbenike edini na tekmovanju izbral najvišjo A kategorijo in odlično pripravil težak program z obvezno kompozicijo *The Heart and the Crown* avstrijskega skladatelja Otta M. Schwarza ter skladbama *Invictus* britanskega skladatelja Philipa Sparka in *Wild Nights* ameriškega avtorja Franka Tichelija. POK si je priigral deset in več točk višjo oceno od ostalih tekmujočih in ocenjevalce prepričal s

“toplim in dobro uravnoveženim orkestrskim zvokom ter muzikalnimi solističnimi odseki”, kot beremo v opisnem komentarju žirije. Ključ do uspehov komenskega orkestra je, poleg zavzetosti za izobraževanje glasbenikov in redne vadbe, nedvomno močan ekipni duh. Čuti se na odru, pri organizaciji dela ter sproščenem pristoječnem muziciranju na vsakem kotičku, tudi ob jezeru Pichl ali pa na skoraj 3000-metrskem ledeniku Dachstein v okolici Schladminga. Povezanost med člani orkestra je nedvomno tudi odraz angažiranosti orkestrskega vodstva s predsednikom Evgenom Kavčičem ter srčne podpore domačega okolja. Tudi dirigent Matija Tavčar zadovoljno poudarja, da znajo stopiti skupaj in pokazati profesionalno glasbeno raven: “Prvo nagrado v najvišji kategoriji dojemam kot lepo potrditev skupnega dela. Člani orkestra so na odru dali vse od sebe in vsakemu posebej čestitam.”

Navdušenje in ponos nad glasbeniki iz Komna in okolice je izrazil tudi namestnik komenskega župana Valter Ščuka. V Schladmingu so predstavili Kras s stojnico pred kongresnim centrom v sodelovanju z Zavodom Komenski Kras z direktorico Polono Abram in utrdili stike z Janom Ciglenečkim, vodjo predstavništva Slovenske turistične organizacije (STO) v Avstriji.

Pihalni orkester Komen je torej svoje dobro delo potrdil z odličnim dosežkom. Ali je občina Komen in promocija nekaterih njenih dejavnosti in značilnosti Krasa v Schladmingu pustila kaj vtisa, pa bo pokazal čas.

Besedilo: Ana in Ivan Uršič



Komenci so prePLAVILI dvorano v Schladmingu, kje je potekalo tekmovanje.



»Dream team« orkestra je poskrbel, da nihče od orkestrašev, niti zvestih navijačev ni bil lačen.



Topel sprejem domačih podpornikov ob prihodu domov.



Vodstvo občine (Valter Ščuka) in orkestra (Evgen Kavčič) družno pri promociji komensko-štanjske kraške ponudbe



Trud je bil po vseh napornih vaja in nastopih končno poplačan.



Navdušeni glasbeniki so svojega dirigenta dvignili visoko na svoja ramena.



Brez terana in pršuta ni promocije Krasa.



Sprostitev ob jezeru Pichl po nastopu



Dirigent Matija Tavčar s predstavniki strokovne žirije, organizatorjev in tamkajšnjega turizma ob prevzemu pokala Pihalnemu orkestru Komen.



Slovenska pesem je zazvenela tudi na 3000-metrskem ledeniku Dachstein v okolici Schladminga.

Cominum na gostovanju v francoskem mestu Amilly

Zgodaj spomladi smo Cominumovci prejeli povabilo k sodelovanju na festivalu v Franciji in se nanj z veseljem odzvali. Kmalu je nato sledila potrditev sodelovanja in stekle so priprave in usklajevanja. Seveda gre velika zahvala gospe Evi Sutlič, ki je pripomogla k izboru za udeležbo na festivalu. Gospa Eva Sutlič, doma iz Gabrovice pri Komnu, je že pri rosnih sedemnajstih letih odšla v Francijo, kjer je aktivno delovala v društvu Slovencev v Parizu, katerega je kot predsednica nekaj časa tudi vodila, in na ta način spletla številna prijateljstva in poznanstva.

In tako je prišel četrtek, 28. junij 2018, ko smo se popoldne zbrali pred Kulturnim domom v Komnu in se v družbi članic in članov Folklorne skupine Bled in Dua nota iz Tržiča odpravili na skoraj 1.200 kilometrov dolgo pot v Francijo. Pridružila se nam je tudi gospa Eva, ki je bila na krajšem obisku v rojstnem kraju in nas je nato vseh pet dni gostovanja tudi spremljala. Pot nas je vodila preko severne Italije, skozi predor pod Mont Blancom in čez francoske pokrajine skoraj do Pariza. Nočno vožnjo s postanki smo si krajšali z domačimi dobrotami, ki so krožile po avtobusu. Dopoldne smo prispeli na naš cilj, mesto Amilly, ki je 120 kilometrov oddaljeno od Pariza.

V mestu že od leta 2005 organizirajo festival Fête de l'Europe (Praznik Evrope) in tradicionalno vsako leto eno evropsko državo postavijo v ospredje, letos je ta čast pripadla ravno Sloveniji. Središče mesta se tako spremeni v odprto festivalsko prizorišče Evrope. Festival poteka v organizaciji občine, a za njegovo izvedbo skrbijo večinoma domači prostovoljci. Na stojnici smo zelo uspešno predstavili naš Kras in Slovenijo, z glavnima protagonistoma teranom in pršutom, zadišalo pa je tudi po potici, ki jo je spekla gospa Eva. Folkloristi pa so s seboj prinesli gorenjsko zaseko, žganje in borovničevce. Poleg domačih dobrot je bilo na stojnici na voljo tudi veliko promocijskega materiala.

Prvi dan je bil namenjen ogledom lokalnih znamenitosti (Pailleterie – grad s parkom, center moderne umetnosti »Les Tanneries«, center mesta Amilly), drugi dan pa je dopoldne potekala uradna otvoritev festivala. Otvoritve se je udeležila tudi namestnica slovenskega veleposlanika iz Pariza in se nam, ambasadorjem slovenske kulture, zahvalila za našo prisotnost na festivalu. Zvrstili so se poleg župana mesta Amilly, Gerarda

Dupatyjeja, tudi številni lokalni govorniki, predstavniki oblasti, različnih institucij in vsi poudarili pomen sodelovanja in kulturnega povezovanja, vsem so zaželeli dobrodošlico. Popoldne pa je bil na programu že naš prvi koncert v cerkvi svetega Martina, tik ob glavnem trgu. Program smo sestavili iz samih slovenskih pesmi, naša članica Ivana Marušič pa je našo predstavitev in vezni tekst prevedla v francoščino in nas predstavila občinstvu. Seveda je bila tudi naša »uradna« tolmačka na gostovanju, poleg gospe Eve, za kar jima gre posebna zahvala. Koncert smo ponovili še na nedeljsko popoldne in ob polni cerkvi, ki je bilo prijetno zatočišče pred visokimi zunanjimi temperaturami, navdušili številne obiskovalce s slovensko pesmijo. Sodelovali smo tudi pri dopoldanski nedeljski sveti maši. In na vseh nastopih, pod vodstvom naše zborovodkinje Ingrid Tavčar, smo z veseljem zapeli še najmanj en dodatek.

Prava paša za oči obiskovalcev festivala so bili folkloristi v narodnih nošah, ki so na glavnem odru imeli oba dneva tudi enourni nastop, na katerem se jim je s krajšim nastopom pridružila mlada citrarka Katica. Duo Nota, ki ga sestavljata Marjan Rekar in Jelka Potočnik, je imel dva daljša nastopa, in sicer v domu starostnikov in na sprejemu za povabljene. Skupaj z Duo Nota smo nedeljskega popoldneva na glavnem odru zapeli Avsenikovo skladbo Slovenija, od kod lepote tvoje. Večer in z njim festivalsko dogajanje se je zaključilo z dvajsetminutnim ognjemetom, ki se je začel ob zvokih slovenske himne in v barvah slovenske trobojnice.

Gostovanje je bilo tako priložnost za sklenitev številnih novih prijateljstev, поблиže smo spoznali francosko kulturo in gostoljubnost naših res zelo prijaznih in ustrežljivih gostiteljev. Z novimi izkušnjami obogateni smo se 2. julija vrnili domov.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali pri izvedbi gostovanja, se iskreno zahvaljujemo.

Po poletnem oddihu pa z mesecem septembrom pričnemo novo pevsko sezono pod vodstvom novega zborovodje Mateja Penka. Ob tej priložnosti vabimo v naše vrste nove moške pevske glasove. Tudi v prihajajoči sezoni pripravljamo pester pevski program, o katerem vas bomo sproti obveščali in se že sedaj veselimo vašega obiska.

Besedilo: Olga Abram



Letošnje dolgo vroče poletje si bomo v Športni zvezi Komen vsekakor dobro zapomnili. Po napornih pomladnih mesecih, ko večina športnih društev zaključuje s tekmovanji in bi se vsem prilegel zaslužen oddih, nam je le ostalo še toliko energije, da smo v res kratkem času skupaj pripravili prvo Poletje na Krasu – aktivno preživljanje počitniškega časa za otroke v Občini Komen. Odličan odziv ter lepe besede, ki so nam jih po izpeljanem programu namenili tako otroci kot njihovi starši, so pokazali, da smo tako z izvedbo kot vsebino tokrat »zadeli v polno«. Kar nas zavezuje k še boljšim in pestrejšim izpeljankam v prihodnje. V začetku julija smo na povabilo OKS-ZŠZ s predstavitvijo naše športne zveze sodelovali na seji Strokovnega sveta Športa za vse na Otočcu.

Od avgusta dalje smo namreč tudi njeni polnopravni člani. Na Fundaciji za šport RS smo na njihov razpis za leto 2018 uspešno kandidirali z dvema prijavljenima programoma (od treh). Jeseni nadaljujemo tam, kjer smo v bistvu začeli. Na 2. Mini olimpijadi v Občini Komen 29. Septembra 2018 v Štanjelu, tokrat prvič tudi z udeležbo učencev OŠ Branik iz Mestne občine Nova Gorica. S športom brišemo meje, ki to v resnici niso. Obenem nas veseli spoznanje, da se Komenski Kras počasi, a vztrajno le prebuja. Da se da, če se hoče smo v tem poletju pokazali tako športniki, kulturniki, vaške skupnosti in posamezniki. Z medsebojnim sodelovanjem ter ob podpori lokalne skupnosti je možnosti za razvoj tu res veliko. To poletje si bomo res zapomnili.

Športna zveza Komen

1. mednarodni košarkarski turnir Kras 2018

Na zadnji počitniški vikend pred začetkom novega šolskega leta je v organizaciji ŠKD Kras v Dornberku potekal 1. Mednarodni košarkarski turnir Kras 2018 za ekipe starostne skupine U13. Na turnirju, ki so mu botrovala dolgoletna prijateljstva med trenerji, so poleg naših fantov in dekleta nastopile še ekipe KK Lider iz Gradiške (Bosna in Hercegovina), KK Kastav (Hrvaška) in KK Pivka. Sobotni tekmovalni program je kljub začetni neuigranosti pri večini ekip postregel z izenačenimi in predvsem borbenimi tekmami za vsako žogo in dosežen koš. V nedeljskem nadaljevanju s srečanji za končno uvrstitev pa smo gledalci že bili priča res lepim potezam in akcijam, kjer so prav vsi poleg želje pokazali tudi obilico košarkarskega znanja. Končni vrstni red: 1. KK Pivka, 2. ŠKD Kras, 3. KK Kastav, 4. KK Lider. Dejstvo je, da se po videnem pri vseh sodelujočih klubih z otroci dela kvalitetno in strokovno, za pristop ter končno uvrstitev pa našo ekipo skupaj s trenerjem lahko le pohvalimo.

Seveda pa je ravno tako ali celo bolj bil pomemben družabni del

samega dogodka. Tu, čeprav naj bi o tem sodili drugi, lahko mirne vesti rečemo, da smo se v našem društvu res potrudili in gostom v kratkem času njihovega obiska ponudili kar največ, kar naši kraji in ljudje tu premoremo. Pa še vreme in odlična izbira stare šole v Škrbini z zunanjimi igrišči nam je šla na roko. Otroci in trenerji so se tako lahko, poleg pokušnje »kulinarčnih specialitet« izpod rok domačih kuharskih mojstrov med seboj sproščeno družili, se zabavali, odigrali košarkarske in nogometne tekme ter ob tem najbrž spletli tudi nova prijateljstva. Vsi skupaj so že delovali kot ena velika klapa. Zato se tudi ne gre se čuditi njihovim izjavam ob slovesu, da bi v naši družbi najraje še kakšen dan ostali. Prvi turnir je za nami in tega ne bomo kar tako pozabili. Vsem, ki ste v teh dveh dneh kakorkoli omogočili uspešno izpeljavo turnirja in tako na otroške obraze narisali veselje, pa se v društvu ŠKD Kras najiskrejeje zahvaljujemo.

Besedilo: Rajko Kralj

Foto: Jaka Jančar



Pomlajena članska ekipa NK Komen vstopa v sezono 2018/2019

Že v prvem tednu avgusta smo v NK Komen začeli s pripravami na sezono 2018/2019. Poleg članske ekipe je takrat začela s treningi tudi mladinska šola nogometa Komen. Kljub dopustom in hudi vročini je bila udeležba na treningih zelo dobra. Po napove-

dih organizatorja tekmovanj bomo z uradnimi tekmami začeli, kot običajno drugi vikend v septembru.

Letošnjo sezono bomo v nogometni šoli Komen začeli s tremi selekcijami U9, vodi jo trener Zdravko Milinković, U11, vodi jo

trener Matjaž Grmek in U13, vodi jo trener Alojz Barukčič. Poleg tega bo v OŠ Branik potekal nogometni krožek za otroke od 1 – 3 razreda.

Po koncu članske sezone 2017/2018 so z aktivnim igranjem nogometa trije legendarni igralci NK Komen: Anej Ličen, Matej Ferfolja in Kristjan Gregorič. Vsi trije so že prevzeli pomembne funkcije v upravnem odboru kluba. Kristjan Gregorič je postal trener članske ekipe in vodja nogometne šole Komen, Anej Ličen, vodja in glavni koordinator članske ekipe, Matej Ferfolja pa vodja marketinga v NK Komen. V novih funkcijah jim želimo veliko uspeha.

V poletnem premoru je uprava NK Komen aktivno iskal mlade igralce za popolnitev kadra. Ekipo so do trenutka, ko se piše ta članek, okrepili Deni Plesničar, Tomislav Čižmešija, Aljaž Koc in po poškodbi Rok Umek, ki so prišli iz ND Bilje. Iz sežanskega Tabora sta prišla stara znanca Dominik Furlan in Žan Grahor, pridružila sta se jima Matija Bašič in Valentin Škrinjar, iz Mirenske Adrie se po enoletnem premoru vrača Gregor Žigon. Iz ND Primorje pa sta se v staro jato vrnila domačina Tadej Uršič in Andraž Kobal. Trenutno poleg treningov potekajo prijateljske tekme – utrinek iz tekme proti Košani je na sliki. Cilj je napredovanje v 3 SNL.

Še vedno pa se lahko vpišete v nogometno šolo Komen, prijave

sprejemamo na e-mail: mladi.nkkomen@gmail.com ali na treningih – prijave sprejema trener ali prisotni predstavnik kluba, ki so vsak torek, sredo in petek ob 17:20 na nogometnem igrišču v Komnu ali čez zimo v telovadnici OŠ Komen ob torkih, sredah in četrkih po razporedu nogometne šole NK Komen.

Besedilo: Adrijan Spačal

Foto: Anej Ličen



Poletje na Krasu 2018

Pred poletjem smo se v Športni zvezi Komen dobro zavedali dejstva, da programov aktivnega preživljanja počitniškega časa za otroke v občini skorajda ni in so tako otroci v poletnem času v veliki meri največkrat prepuščeni iznajdljivosti staršev in njihovim zmožnostim. Odločitev, da športna zveza pripravi in izpelje program, se je zato zdela več kot umestna in pravilna. Da bi otrokom ponudili kar največ, smo k sodelovanju povabili tudi lokalno skupnost in njene akterje, ki so se na povabilo k sodelovanju brez zadržkov odzvali. Vodji programa Karin in ekipi mladih animatorjev ter njihovi domišljiji pa smo prepustili vse ostalo: športne aktivnosti, ustvarjalne delavnice, skupinsko druženje ter seveda skrb za otroke. Z veseljem lahko rečemo, da so vse naloge izvrstno izpeljali.

Najti prave besede, da bi čim natančneje opisali vzdušje in vse ostalo dogajanje na letošnjem prvem Poletju na Krasu ni najbolj enostavno. Vsak otrok je najbrž zase »nekaj našel« in ujel vsaj en trenutek, ki se ga bo še dolgo spominjal. Vseeno pa le izpostavimo nekatere: gozdarjenje z Ines in predstava z motorko, gasilski

vodni top, kopanje in ogled risank v Hruševici, druženje z osli, peka palačink ...



Izkušnje, ki smo jih v Športni zvezi Komen z organizacijo letošnjega Poletja na Krasu pridobili, bomo pri pripravi naslednjih dogodkov brez dvoma znali dobro unovčiti. Zadovoljstvo otrok in staršev, ki nam svoje otroke zaupajo pa je tisto, kar za nas največ šteje.

Za pomoč in sodelovanje pri letošnji izpeljavi Poletja na Krasu se v Športni zvezi Komen zahvaljujemo Občini Komen, OŠ Komen, Zavodu Komenski Kras, Vaški skupnosti Hruševica, PGD Komen, ga. Vlasti Markočič, g. Stanetu Sušniku, g. Jožetu Hočevanju, prijaznim kuharicam in vsem, ki ste tako ali drugače pripomogli k njeni res uspešni krstni izvedbi.

Športna zveza Komen



Evropski teden športa in 2. Mini olimpijada v občini Komen

Tudi v letošnjem letu se v Športni zvezi Komen pridružujemo Evropskemu tednu športa, ki je pobuda Evropske komisije za spodbujanje športa in telesne dejavnosti v Evropi. Glavna tema kampanje ostaja #BEACTIVE (ang. Bodite aktivni), njen cilj pa je vse ljudi spodbuditi k telesni dejavnosti ne le med tednom športa, temveč vse leto. Novost letošnjega leta pa je povezovanje s kulturo v okviru projekta Umetnost, šport in dediščina.

V soboto, 29. septembra 2018, bomo na športnem igrišču podružnične šole Štanjel tako pričela 2. Mini olimpijada v občini Komen, ki jo z OŠ Komen, OŠ Branik in OKS ter ob podpori Občine Komen organiziramo skupaj. Z udeležbo učencev iz bližnjega Branika (Mestna občina Nova Gorica) sledi dogodek ciljem medobčinskega povezovanja. Na športnem igrišču in v okolici podružnične šole Štanjel se bodo otroci na športnih poligonih lahko preizkusili v več disciplinah, ki jih bodo posebej zanje pripravila lokalna športna društva, strokovni delavci šol in vrtcev ter predstavniki OKS: nogometu, košarki, rokometu, atletiki,

plesu, plezanju, vlečenju vrvi ter seveda balinanju. K športnem udejstvovanju letos vabimo tudi starše ter vse ostale prisotne. Spomini na lansko uspešno izvedbo so še živi in verjamemo, da bo tudi letos temu tako. Upajmo le, da nam vreme kakšno ne zagode.

Športna zveza Komen



Bogastvo čustev



Taša Cucek, magistra zakonskih in družinskih študij, specialistka zakonske in družinske terapije, po relacijskem družinskem modelu, dr. Christiana Gostečnika na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora. Dela v zasebni praksi v Sežani. Foto: Polona Makovec.

Proces igralne terapije

Igralna terapija je oblika terapije, kjer se uporablja tehnike igre. Preko igre otrok vstopa v lastni svet doživljanja in se prosto izraža na njemu lasten način.

Igralna terapija ni analitična, ne ocenjuje otroka in ni usmerjena na kategoriziranje. Zato je zelo dobro, da se starš o tem pozanima in pride na predhodni razgovor, kjer se seznani z procesom te vrste terapije. Predvsem pa sprejme način igrivosti in tera-

pevske tehnike kot vrsto pristopa k otroku, kjer je otrok v prvi vrsti. To pomeni, da terapevt ne poroča staršem o tem kaj se na terapiji dogaja ampak, omogoči otroku prostor, da staršu sam pripoveduje o lastnem doživljanju.



Trajanje procesa:

Proces igralne terapije je daljši oz. odvisen od posameznega primera. Dobro je vedeti, da otrok potrebuje svoj čas, da začne zaupati in se odpre oz. dovoli terapevtu vstopiti v njegov svet. Igralna terapija je proces, ki je usmerjen na posameznega otroka in se ga tako ne da predvideti. Poteka enkrat tedensko (50min).

Za koga je primerno:

Primerno za otroke od 4. leta naprej, pa vse do 18. leta (obdobje najstništva). Proces je usmerjen na otroka in igro, kjer se odrasli/terapevt uravnava na otroka in mu sledi v njegovem procesu doživljanja.



Otroci se pogosto znajdejo v občutjih, ki jih sami ne zmorejo, ne znajo, ne upajo ubesediti ali na primeren način izraziti. Zato se lahko pojavijo različne čustvene, vedenjske in celo zdravstvene težave, ki so lahko samo odraz tega, da se z otrokom nekaj dogaja, da se ne počuti dobro.

To otroci kažejo tako, da:

- imajo težave pri izražanju čutenj (jeze, strahu, sramu, žalosti, ...),
- vedenjske težave (so agresivni – grizejo sorojence, sovrstnike, jezikajo, izzivajo, brcajo, razbijajo,
- se mečejo po tleh, se neprimerno vedejo, ne ubogajo, ...),
- psihosomatske težave (bolečine v trebščku, glavoboli, močenje postelje, motnje spanja ...),
- težave v šoli,
- večkrat v konfliktu z drugimi otroci oz. se v njihovi družbi ne znajdejo,
- doživljajo občutke krivde, se počutijo nemočni, so osamljeni, zaprti vas, itd.
- trpijo zaradi razveze staršev, razpada družine,
- so utrpeli izgubo ali so v procesu žalovanja,
- ali pa so doživeli travmo ali čustveno, spolno ali fizično zlorabo.

Otrok se preko izkušnje odnosa v procesu igralne terapije nauči:

- prepoznavati lastna čutenja
- v varnem in sproščenem okolju raziskovati in spoznavati sebe preko igre

- kako vstopati v odnose z drugimi na spoštljiv način
- ovrednotiti sebe in lastne izkušnje
- soočanja z negativnimi čutenji

DOBRO JE VEDETI-

Dobro je, da je otrok vključen v igrarno terapijo, starši pa so vzporedno/sočasno vključeni v svoj lastni proces terapije. Tako je zagotovljeno in poskrbljeno za otroka. Starši pa prevzamejo odgovornost za lastni del, vzgojo otroka. Predvsem pa poskrbijo, da se bo otrok lahko potem vključil v spremenjen odnos, kjer bo skrb usmerjena na otroka.



Napovednik:

Skupina Zavestno starševstvo

Kje: Sežana, Ulica Tankovske brigade 9

Kdaj: prvo srečanje 12. septembra od 18.30 do 20.00. Skupina se srečuje 2 x mesečno.

Prijave na tukajsem.zate@gmail.com.

Skupina Zavestno starševstvo je namenjena staršem, starim staršem in vsem, ki jih ta tema zanima. Posameznik preko lastnih izkušenj raziskuje vlogo otroka in starša.

Skupina temelji na modelu relacijske družinske terapije Dr. Christiana Gotečnika.

Datumi srečanj so objavljeni na spletni strani.

Vprašanja lahko pošljete na email: tukajsem.zate@gmail.com, ali pa preko spletne strani www.psihoterapijatasa.com. Odgovori ali pa tema bo obravnavana v naslednjem članku. Oseba bo ostala anonimna.

Želim vam vse dobro in veliko poguma pri spoznavanju svoje lastne igrivosti.

Mag Taša Cucek

Sociala

Brezplačna pomoč pri prekomerni uporabi interneta

Dobri dve leti nazaj je v Izoli vrata odprl Center pomoči pri prekomerni uporabi interneta in sodobnih tehnologij - LOGOUT, kjer nudimo brezplačno strokovno pomoč tistim osebam, ki izgubljajo nadzor nad uporabo interneta. Mladi in odrasli, ki se vključijo v programe pomoči Logout imajo največkrat težave s prekomerno uporabo ali zasvojenostjo z igranjem računalniških in mobilni iger, spremljanjem družabnih omrežij, brezcilnim brskanjem po spletu, nekateri pa tudi s spletnim nakupovanjem, spletnimi igrami na srečo ter pornografijo.

ln kdaj lahko govorimo o težavah s prekomerno uporabo interneta in sodobnih naprav? Takrat, ko so zaradi njihove uporabe že opazne posledice v posameznikovem življenju ter se začenja rušiti ravnovesje med obsegom in pomembnostjo uporabe interne-

ta ter drugimi življenjskimi aktivnostmi. Najpogostejše posledice se kažejo na področju odnosov – prepiri, zapiranje vase, izbruhi besa ob odvzemu naprav. Opazno je tudi, da oseba preživi vse več časa za ekrani naprav, pogosto tudi pozno v noč, kar se kaže v utrujenosti, slabem fizičnem počutju, razdražljivosti. Smisel pa izgubijo tudi druge, prej morda pomembne aktivnosti, kot so hobiji, druženje s prijatelji, pa



tudi šolske in službene obveznosti. Zdi se, da postane svet interneta najpomembnejše v posameznikovem življenju, vse ostalo pa izgublja svojo vrednost. Da bi lahko ponovno vzpostavili uravnoteženo uporabo interneta, posamezniki praviloma potrebujejo pomoč in oporo drugih, saj se sami soočajo z občutki nemoči, hkrati pa težave pogosto tudi zanikajo. Tu je torej še posebej pomembna vloga svojcev, ki naj svojim bližnjim pomagajo narediti prvi korak k iskanju pomoči.

Za več informacij o programih Logout so vam na voljo svetovalci na številki: 064 236 516, na email naslovu info@logout.si ter na spletni strani www.logout.si. Brezplačne programe so omogočili Ministrstvo za zdravje RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS in Mestna občina Ljubljana.

Besedilo: Zala Janežič, univ. dipl. psihologinja, LOGOUT
Foto: Futura DDB

Socialno šibkim na voljo spodbude iz eko sklada

Eko sklad ponuja občanom, ki ste prejemniki redne in izredne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, naslednje spodbude:

- 100 % subvencijo pri energetski obnovi bloka za vaš delež v okviru prenove bloka. Subvencija je namenjena lastnikom ali solastnikom stanovanja v starejšem bloku, ki prejimate redno denarno socialno pomoč.
- Brezplačni obisk energetskega svetovalca in brezplačni paket naprav

Energetski svetovalec opravi na vašem domu meritve in izračune, na podlagi katerih vam brezplačno svetuje, kako znižati porabo energije in vode ter s tem stroške. Prejmete tudi paket enostavnih naprav za zmanjšanje porabe energije in vode ter brošuro z nasveti, s katerimi lahko stroške zmanjšate za okrog 10 evrov na mesec.

Namenjeno je občanom, ki ste prejemniki redne in izredne socialne pomoči ali varstvenega dodatka.

Za vse dodatne informacije se, prosimo, obrnite na Eko sklad: telefonska številka: 01/ 241 48 20, elektronska pošta: ekosklad@ekosklad.si.



Besedilo:
Center za socialno delo Sežana
Foto: splet

Sežana bogatejša za kreativno socialno delo

Program socialne aktivacije se od 21. junija 2018 izvaja tudi na območju Krasa in Brkinov. Izvajalec je Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI«, ki svoje dolgoletno poslanstvo na področju duševnega zdravja v skupnosti uresničuje že skoraj 20 let. Tokrat smo s prijavo na javni razpis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti uspeli s prijavo programa Življenje moja priložnost, ki smo ga začeli izvajati 21. junija 2018.

Projekt Življenje moja priložnost je namenjen udeležencem, ki so se zaradi različnih življenjskih okoliščin znašli v t. i. »praznem prostoru« in potrebujejo zgolj možnost, da obudijo svoja stara znanja, pridobijo nazaj svoje notranje vire moči in začnejo ponovno ustvarjati svojo sedanost za boljšo prihodnost zase in za svoje družinske člane. Vsebina projekta bo zato zasledovala cilje, ki bodo celostno usmerjeni v večanje potencialov in kompetenc za kvalitetnejše življenje udeležencev kakor tudi za večanje možnosti za njihovo vključevanje na trg dela. Projekt bo namreč spodbujal pridobivanje ustrezne motivacije in zagona za preoblikovanje življenjskih navad in obuditev lastnih življenjskih vrednot, za prebuditev želje po ponovni aktivaciji v smislu ponovne vključitve na trg dela in spoznavanja pomembnih aktivnosti in korakov, ki bodo vodile h doseganju zadanih ciljev. Koncept soudeležbe je v strokovnih socialnovarstvenih programih društva že stalnica in tudi v tem projektu ne bo drugače. Ljudje smo namreč družabna bitja, ki potrebujemo lastne izkušnje za lasten razvoj. V projektu bomo s pomočjo individualne in skupinske metode dela krepili usmerjenost za pridobivanje novih socialnih spretnosti in veščin ter teoretičnih in praktičnih

znanj, ki jih bodo lahko uporabili za svoje življenje v prihodnosti. Program Življenje moja priložnost bomo izvajali 1 leto, v tem obdobju bomo izvedli dva projekta, ki trajata vsak po 6 mesecev, vsebina pa se izvaja v treh modulih, v katerih mora udeleženec opraviti okoli 750 ur vključenosti. Vsebino programa smo zasnovali v sodelovanju z deležniki na lokalni ravni, in sicer: Center za socialno delo Sežana, Zavod za zaposlovanje – enota Sežana, Knjižnica Srečka Kosovela Sežana, Zdravstveni dom Sežana in deležniki s področja trga dela: Okrepčevalnica in picerija Apetit, Matjaž Lindič, s. p.; podjetje Prosti čas, Primož Čuš, s. p.; Ljudska Univerza Sežana; socialno podjetje Brinjevka, d. o. o., Zavod za zaposlovanje invalidov – zaposlitveni center Bodika.

Projekt je zaživel ob tesnem sodelovanju različnih strokovnih služb, ki se jim ob tej priložnosti tudi zahvaljujemo, in sicer: direktorici Centra za socialno delo Sežana, ge. Nevenki Doles, strokovnima delavkama Minki Kos in Kristini Čumurdžić, pristojni službi Zavoda RS za zaposlovanje, strokovnemu delavcu Urošu Simoviću ter koordinatorkama socialne aktivacije Moniki Florjančič in Sonji Godec.

Hvala tudi županu Občine Sežana, g. Davorinu Terčonu, strokovni delavki Andreji Škapin ter Stanovanjskemu in komunalnemu podjetju Sežana za posluš in pomoč pri tehnični podpori ob ureditvi prostorov.

Več o projektu si lahko preberete na spletni strani društva www.drustvovezi.org, za podrobnejšo vsebino in informacije pa se lahko obrnete na strokovno delavko Marico Ikanović in laično strokovno sodelavko Karin Ježič Simčič, ki se nahajata v prostorih projekta na Partizanski 15 v Sežani.

Tujerodne vrste močno spreminjajo kraško pokrajino

Na Krasu človek že tisočletja močno vpliva na videz pokrajine. Ljudje so že v neolitiku začeli krčiti gozdove, kar je Kras v nekaj stoletjih spremenilo v kamnite goličave. Ker so bile takšne površine za kmetijstvo ali proizvodnjo lesa neuporabne, so v drugi polovici 19. stoletja začeli Kras načrtno pogozdovati. Kot ena redkih primernih vrst za pogozdovanje opustelih tal se je izkazal črni bor, ki pri nas naravno uspeva na nekaterih strmih, skalnatih rastiščih. Sajenje črnega bora je bilo zasnovano kot prehodna faza obnove gozda, ki bi omogočila razvoj dovolj prsti, da bi lahko kasneje z ustreznim gospodarjenjem uveljavili tudi druge drevesne vrste. To je bilo ponekod uspešno, drugod pa še danes prevladuje črni bor.

V zadnjih desetletjih se marsikje na Krasu srečujemo tudi z drugimi tujerodnimi vrstami, ki izvirajo iz precej bolj oddaljenih krajev. Robinijo (*Robinia pseudoacacia*) so v Evropo prinesli iz Severne Amerike. Sprva so jo gojili kot okrasno drevo, nato pa so prepoznali uporabno vrednost njenega lesa in jo začeli gojiti tudi v gozdovih. Robinijo uvrščamo v botanično družino metuljnic, za katere je značilno, da v tla vežejo dušik. S tem robinija bistveno spremeni razmere na rastiščih in se še posebej na jasah ali požariščih hitro širi ter izrinja domorodne rastline. Pri gospodarjenju z gozdovi se zato išče ravnotežje med ohranjanjem robinije na manjših površinah zaradi njene uporabnosti, njeno nadaljnje širjenje pa ni zaželeno.

Poleg robinije se na Krasu vztrajno širi tudi veliki pajesen (*Ailantus altissima*), ki izvira s Kitajske. V Evropi se je pravzaprav znašel po pomoti. Prva semena je namreč v Evropo poslal francoski jezuit, misleč, da gre za loščevec, drevo, sorodno nam bolj znanemu octovcu. Pajesen so sprva sadili kot okrasno drevo, kasneje tudi v gozdovih. Tudi pri nas so v drugi polovici 19. stoletja poleg črnega bora ponekod sadili veliki pajesen. Vrsta se je ustalila in se v zadnjih letih hitro širi, predvsem na opuščenih kmetijskih zemljiščih, ob vodotokih ter na posekah. Ker ga domače živali ne objedajo, se ponekod širi tudi na aktivne pašne površine in na nekaterih



Mlada drevesa je še mogoče izpuliti, odstranjevanje večjih dreves pa je mnogo bolj težavno. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

kmetijah povzroča velike težave. Izkoreninjanje velikega pajesena je zelo težavno, saj začnejo ob sečnji iz stranskih korenin odganjati številne veje. Nekoliko uspešnejša je metoda »obročkanja«, pri kateri drevesu pri tleh ter na višini približno enega metra odstranimo lubje. S tem se prekine pretakanje snovi in se drevo postopoma posuši. Še najbolj enostavno pa je odstranjevanje mladih dreves, saj jih lahko v prvem letu ali dveh izpulimo s korenino. Zato je zelo pomembno, da redno spremljamo stanje na parcelah in ob pojavu velikega pajesena čim prej ukrepamo.

Če so nekoč v nove kraje namerno vnašali posamezne uporabne tujerodne vrste, danes številne tujerodne vrste prenašamo tudi nenamerno, bodisi s transportnimi sredstvi, na izdelkih ali z embalažo. Nekatere tujerodne vrste se lahko v novem okolju ustalijo, razširijo in začnejo povzročati okoljsko in/ali gospodarsko škodo. Takrat govorimo o invazivnih tujerodnih vrstah. Škodo zaradi tujerodnih vrst pa lahko zmanjšamo s preprečevanjem njihovega vnosa. Kadar pa se vseeno razširijo v naravo, je pomembno, da jih zaznamo in odstranimo že v prvih fazah širjenja. Ko so vrste enkrat že močno razširjene, je popolna odstranitev pogosto nemogoča. Zato v okviru projekta LIFE ARTEMIS, ki poteka med letoma 2016 in 2020 in ga izvajajo Gozdarski inštitut Slovenije, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije in Zavod Symbiosis, vzpostavljajo sistem zgodnjega obveščanja in hitrega odzivanja na tujerodne vrste v gozdovih. Del sistema je tudi spletna in mobilna aplikacija Invazivke, v katero lahko vsak registriran uporabnik sporoča opažanja tujerodnih vrst ter tako prispeva k obveščanju in hitrejšemu ukrepanju, s katerim lahko preprečimo širjenje novih tujerodnih vrst.

Jana Kus Veenvliet, sodelavka za komunikacijo pri projektu LIFE ARTEMIS



Veliki pajesen prerašča predvsem gozdne robove, jase in brežine vodotokov. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Taborjenje v Čezsoči

Začenja se že novo šolsko in taborniško leto, a mi smo v mislih še vedno na taborjenju, ki smo ga letos preživel v prelepih bovških koncih, v Čezsoči. GG-ji, 5.–9. razred, so se tja odpravili 9. julija 2018, z MČ-ji, 1.–4. razred, pa smo se jim pridružili na četrtek, 12. julija. Ker komenska četa spada pod Rod kraških jrt Sežana, smo se na taborjenje odpravili vsi skupaj.

Ko me kdo vpraša, kaj se počne na taborjenju, je težko vse aktivnosti strniti v kratek odgovor, saj se vsako leto dogaja kaj drugega; seveda pa se program spreminja tudi od rodu do rodu. Vsem je skupni jutranji in večerni zbor, kjer se zberemo vsi taboreči in ob himni dvignemo zastavo. Taborovodja in starešina nam povesta program za prebujajoči se dan, nato pa se odpravimo na zajtrk. Sledi pospravljanje in ocenjevanje šotorov, nato pa razne delavnice, projekti in aktivnosti, ki so letos bili okoljevarstveno obarvani. Pozorni smo bili na ločeno odlaganje odpadkov, ustvarjali smo iz odrabljenih stvari (plastičnih lončkov, flašk itd.) in naravnih materialov. Komenski MČ-ji so bili nad to delovanico tako navdušeni, da so postavili kar živalski vrt, kjer smo lahko videli leva, kokoši, slona in žirafa. GG-ji so na to temo imeli tudi predavanja in delavnico GG inovator, na koncu pa so svoja odkritja predstavili vsem ostalim. Po kosilu je sledil počitek, nato pa spet razne aktivnosti. Večerjo so si GG-ji kuhali sami, enkrat pa so jim pomagali tudi MČ-ji. Potem je sledil večerni zbor, kjer smo ob himni zastavo spustili, nato pa smo se zabavali

še ob večernem programu. Tik pred spanjem smo se vsi taboreči postavili v krog, se prekrizano prijeli za roke, zapeli »Dan je šel« in si zaželeli »lahko noč«. Ponoči tabor pazi straža, ki se zamenja na 2 uri, pozorna pa mora biti, da je v taboru tišina, da ne ugasne ogenj in – najpomembnejše – da kdo ne ukrade zastave. Naj pohvalim naše MČ-je, ki so se pogumno podali v napad in jim je kraja tudi uspela. Sicer pa dnevi niso tako monotoni, kot se zdi iz zgornjega opisa. Odpravili smo se tudi na bivak, torej smo deževno noč preživel izven tabora, kopali smo se v precej mrzli Soči, šli na orientacijo, imeli kuharski dvoboj, na progi preživetja polepšali kožo z blatom, skupaj s soslednim taborom iz Ilirske Bistrice smo dan preživel na izletu, kjer smo obiskali Kolovrat in Tolminska korita, skupaj smo imeli tudi vodne igre, zadnji večer pa taborniške poroke in krst.

Odhod na taborjenje je včasih mučen, sploh če veš, da nikogar ne boš poznal, a če imaš željo po novih poznanstvih, ti glede tega ni treba skrbeti. V tistih nekaj dneh namreč spoznaš ogromno novih ljudi in stkeš nova prijateljstva, s katerimi ustvarjaš nepozabne trenutke. Če ne drugega pa paše biti nekaj dni brez konstante prisotnosti telefonov, računalnika in televizije in, verjamete ali ne, otroci se še vedno znajo igrati tudi brez tega.

Besedilo: Urša Terčon, starešina ČOR Komen

Foto: RKJ Sežana

Dragi Ciril, spoštovani akademik, pesnik, prevajalec, urednik, slovenski politik!

Dom, oče, mati, rojstna hiša, rojstna vas. Ponikve. To je slika, ki se v pesnikovi duši kar naprej ponavlja. Je pribežališče in tisto, kar jo je materializiralo in tudi duhovno krepilo. Vsa bogastva so začela iz Cirila rasti, ko je še pasel na Krasu, se širila v preizkušnjah partizanstva in ostrega povojnega življenja in se pognala v neskončnost z njegovimi pesmimi. Ljudje so vedeli, da ga je milina njegove matere Antonije Fabjan zaznamovala, zato so se ob osemdesetletnici mnogi oglašali. Slovencem je dajal entuziazem, Primorcem še posebej.

»Ljudje so me klicali z leve in tudi z desne, pa vedo, da sem bil partizan. Vsak mi je pripovedoval svojo zgodbo in mi naročal: Pa da boš to rekel, pa ne pozabi na onega! In tako naprej. Ampak najboljši govor je tisti, v katerem sta si začetek in konec kar najbolj blizu.«

Sojenice, ki so se ob rojstvu dečku poklonile, so mu naložile neizmerno težko breme: pokopati oba svoja otroka. Nosil ga je z dvojno bolečino; kot človek in kot pesnik, še več: kot pesnik ljubezni.

»Šele ko sprejete resnice postanejo moje izkušnje, jih toliko časa negujem v sebi, jih medim, grejem to kukavičje jajce, dokler se ne porodi iz njega moj ptiček, moja pesem, ta čudna bela in črna ptica iz mojih sanj.«

V polnosti ga je usoda uslišala. Vedno je aktiviral vse svoje moči. Človek naj bi ne poznal praznega teka, življenje je biti ves čas napet.

»Moja največja sreča je bila, da nisem poznal praznin. Tudi ko sem jih želel, jih ni bilo.«

Svoboda je bila njegova zvezda vodnica. Bil je eden redkih, ki je dezertiral iz partizanov in za to ni bil kaznovan:

»Prostovoljno sem šel v partizane, pripeljal sem mednje 300 mladih fantov. Med vojno sem izgubil štiri leta študija. Ko me iz vojske niso pustili, sem na začetku septembra 1945 dezertiral. Pobegnil sem študirat v Ljubljano. Čez tri mesece so mi poslali odpustnico. Nikoli si nisem želel vojaške kariere.«

Karkoli je delal, kot pesnik, urednik znamenite revije Beseda, urednik na radiu, urednik osrednje revije Sodobnost, kot politik, član Predsedstva Republike Slovenije (1990 – 1992), se je zavedal, da sistemi posplošujejo človeka kot nekakšno enoto človeštva, ne kažejo pa ga kot posameznika. To ga je vodilo v poštenost do samega sebe, v kritično preverjanje iz dneva v dan. Ta poštenost ni bila grajena na škodi kogarkoli, ne na račun nasprotnikov ali konkurentov. To je bila njegova maksima.

»Vse življenje sem živel v napetosti, bil notranje aktiven, se odzival na vse registre, kar jih imam, od intimnega, ljubezenskega, do življenja, do družbenih problemov in zgodovine, do vsega sem imel odnos, ne morem zdaj reči: »pridite na moj pogreb.«

V pesmi Popoln človek napiše: »Tako pa sem samo popoln človek/ Miren, dober in ljubeč/ nesrečen do obupa v svoji sreči.«

Velika ljubezen je v življenju Cirila Zlobca hodila skupaj z veliko nalogo. Mi prihajamo od tam, kjer je doma. Vedno si je želel v Ponikve, kjer mu duša raste od zemlje do neba. Dragi Ciril, pogrešali te bomo.

Tvoji sovaščani iz Ponikev

Burja

Komenski osnovnošolci prvič na evropskem prvenstvu v robotiki

Med 28. majem in 1. junijem so učenci komenske osnovne šole zastopali Slovenijo na evropskem prvenstvu European RoboCup Junior Championship v Montesilvanu v Italiji.

Učenci so se na prvenstvo uvrstili na podlagi lanskega uspeha na državnem tekmovanju. Povabilo so prejeli pozno, tik pred prvomajskimi počitnicami, zato so maja cele popoldneve preživljali v kabinetu za robotiko. Ker so pravila na evropskem tekmovanju bolj zaostrena v primerjavi s pravili na domačih tekmovanjih, jih je čakalo še veliko dela. Izdelati so morali tudi plakat in pripraviti predstavitev svojega dela v angleškem jeziku.

V tekmovalni ekipi so bili Tine Peric, Matija Milanič, Aljaž Brodar, Gal Križaj in Blaž Vrabec. V spremljevalno ekipo so povabili še učence, ki so se v prejšnjih letih izkazali z delom pri robotiki, to so bili Tilen Komel, Bor Križaj in Anej Peras.

Na pot so se odpravili v ponedeljek, 28. maja, v jutranjih urah, saj jih je čakala celodnevna vožnja z italijanskimi vlaki. Ker so morali s seboj nesti robote, računalnike in vse potrebno za priprave in ker so vsi vlaki zamujali, so bili prestopi s toliko prtljage z lovljenjem zadnjih minut zelo adrenalinski.

V torek zjutraj so se registrirali, sledil je ogled prizorišča, nato pa že intervju v angleškem jeziku. Popoldne so učenci prisostvovali otvoritveni slovesnosti in hkrati že nestrpnost pričakovali prve vožnje robotov.

V sredo in četrtek sta bila tekmovalna dneva, kjer je vsak dan vsaka ekipa imela vožnje na štirih različnih progah. Učenci so morali svoje robote že vnaprej sprogramirati tako, da so bili čim bolj prilagodljivi in so vozili s čim manj napakami. Čeprav naj bi bil razpored voženj že vnaprej znan, so organizatorji veliko improvizirali. Tako so učenci v napetosti čakali od 9. do 18. ure, kdaj bodo poklicali njihovo ekipo na vožnjo. Tekmovalne proge so bile prvi dan še podobne programu na državnih tekmovanjih, naslednji dan pa so bile že nepredstavljivo težje. Za končni rezultat se je štel seštevek točk sedmih najboljših voženj. Končni izkupiček komenske ekipe je bilo osmo mesto.

V petek, 1. junija, je spet sledil celodnevni povrtek s podobnimi težavami z vlaki in prestopi, kot so jih učenci imeli že prvi dan.

Člani ekipe so v priprave na tekmovanje vložili vse svoje znanje in ogromno truda, hkrati so se brez strahu soočali z novimi

izzivi. Našo državo so zastopali po svojih najboljših močeh in se lahko enakovredno kosali z najboljšimi ekipami iz cele Evrope.

Takoj po vrnitvi so že začeli snovati izboljšave za tekmovanja v prihodnosti.

Celotna izkušnja je bila za vse udeležene zelo pozitivna, učenci so bili aktivni tudi izven tekmovalne arene, saj so se spoznali s preostalimi tekmovalci iz Slovenije in z njimi tudi odigrali prijateljsko tekmo v odbojki na mivki. Spontano pa se je odvila tudi tekma v nogometu med učenci naše šole in hrvaško ekipo.

Ker je udeležba na takšnem dogodku velik zalogaj, bi jo brez pomoči težko izvedli. V prvi vrsti gre zahvala najbolj zagnanim učencem vseh dosedanjih generacij, ki so veliko svojih prostih ur preživljali v kabinetu za robotiko in s tem leto za leto z delom in sanjami tlakovali pot tej generaciji na evropsko prvenstvo. Letošnji uspehi so dokaz, da se s trdim delom da uresničiti še tako visokoleteče sanje.

Zahvalo si zasluži tudi Dunja Peric, ki je sprejela povabilo za spremstvo učencev v Italijo, hkrati pa žrtvovala veliko svojih prostih ur za pomoč pri pripravih.

Velika zahvala gre tudi vsem donatorjem in sponzorjem, ki so s svojim prispevkom v kakršni koli obliki omogočili učencem uresničitev njihovih sanj.

Vsem učencem, ki so uspešno zastopali našo državo na evropskem prvenstvu, iskreno čestitam in želim, da bi lahko pokazali svojo kraško zagnanost še na kakšnem mednarodnem tekmovanju.

Besedilo in foto: mentorica Lucija Filipčič Križaj



PoSKOKec, super si!



Prav kmalu konec bo počitniških dni,
Obiskov novih se poSKOKec veseli.
Skupaj v šolsko leto bomo spet stopili,
Kot vedno do sedaj se v telovadnici dobili.
Otrokom igrice smo nove že pripravili,
Ker si želimo, da bi neskončno z nami se zabavali.
Energije in moči smo ogromno si nabrali,
Cilji vsi veliki, le spomini bodo mali.

Skupne aktivnosti so naše vedno polne smeha,
Urica vsaka se vsem prehitro neha.
PoSKOKčevi vaditelji nestrpnost čakamo na vas,
Ekipa prava nismo, dokler vseh poSKOKcev ni ob nas,
Radosten, iskren je vedno skupen čas.

So pripravljene nahrbtniki, copatki hitri, voda?
Izjemno veselimo se že vašega prihoda!

PoSKOKčeva ekipa vam želi čim boljši izkoristek zadnjih počitniških dni ter veliko uspehov v novem šolskem letu!
Se vidimo na naših aktivnostih ter na facebook strani društva.

Besedilo: Ana Premrl
Foto: Tilen Čeh

Mesečni napovednik prireditev v Občini Komen

15. SEPTEMBER – 31. OKTOBER 2018

Datum	Ura	Prireditve	Kraj	Organizator/informacije
15. september SOBOTA	9:00 – 19:00	Umetniške delavnice na Krasu – Barve zemlje in LandArt	Škrbina 5	Maja Pogacnik Tel.: +386 (0)40 363 163 maja@pogacnik.net www.majapogacnik.eu
	11:00	71. obletnica vrnitve Primorske k matični domovini	Komen, travnik ob športnem igrišču	Občinsko združenje borcev za vrednote NOB Komen in Občina Komen Tel.: +386 (0)5 731 04 50 obcina@komen.si www.komen.si
	16:00	Očistimo Slovenijo – Občina Komen	Komen, travnik ob športnem igrišču	Prostovoljci VS Komen, taborniki Čete ognjenega ruja Komen, člani drugih društev in drugi Tel.: +386 (0)31 729 642 gozdni.vsiljivci@gmail.com www.ocistimo.si/pridruzi-se/prijava
23. september NEDELJA	15:00	Dnevi evropske kulturne dediščine: Lojze Spacal – Motivi kraških domačij v likovni umetnosti	Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
	16:00	Dnevi evropske kulturne dediščine: Odprtje razstave – Košulje in žbrince za moderno rabo	Štanjel, Gražarjeva galerija	Društvo likovnih pedagogov Primorja, Tel.: +386 (0)31 541 636 vlasta.markocic@gmail.com in Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
	17:00	Dnevi evropske kulturne dediščine: Odprtje razstave – Površine Krasa: vzorci, strukture, simboli	Štanjel, Storževa galerija	Društvo likovnih pedagogov Primorja, Tel.: +386 (0)31 541 636 vlasta.markocic@gmail.com in Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
5. oktober PETEK – 4. november NEDELJA		Mesec kraške kuhinje 2018	Kras	Društvo Planta Tel.: +386 (0)31 303 523, Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu in Zavod ŠTIP Sežana tic.sezana@visitkras.info Tel.: +386 (0)5 7310 128
6. oktober SOBOTA	10:00 – 14:00	FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA: kolesarski izlet v jesenskih barvah	Štanjel, izhodišče: TIC Štanjel	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu

	12:00 — 18:00	FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA in OTVORITEV MESECA KRAŠKE KUHINJE 2018	Štanjel, grad	Društvo Planta Tel.: +386 (0)31 303 523 in Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
	15:00	FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA: Voden ogled: Štanjel — voden ogled najdišča s predstavitvijo rezultatov arheoloških raziskav v zadnjih dvajsetih letih	Štanjel	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
		FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA: delavnica Po Spacalovih stopinjah — odtisnem svojo grafiko	Štanjel, Gražarjeva galerija	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu in Gražarjeva galerija Tel.: +386 (0)31 541 636 vlasta.markocic@gmail.com
7. oktober NEDELJA	14:00	FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA: predstavitve Zavoda Krasen Kras in gradišča Debela griža	Volčji Grad, gradišče Debela Griža	Zavod Krasen Kras goran.zivec@krasenkras.eu
21. oktober NEDELJA	14:00	Pohod po poti devetih kalov	Kobjeglava in Tupelče	Društvo Kraški slavček Kobjeglava - Tupelče Tel.: +386 (0)40 277 337 kraski.slavcek@gmail.com
28. oktober NEDELJA	9:00	Pohod po sledih soške fronte	Brestovica pri Komnu	Turistično društvo Brest Tel.: +386 (0)40 815 552 stane.svigelj@siol.net www.brestovica.com

Razstave

Datum/odprtje razstave	Razstava	Kraj	Organizator/informacije
začasna razstava 21. april 2018 SOBOTA — 30. marec 2019 SOBOTA	Kras v mojem spominu — razstava slik in grafik ob 30. obletnici Galerije Lojzeta Spacala	Štanjel — Grad: Galerija Lojzeta Spacala	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
stalna razstava	Razstava Maks Fabiani	Štanjel — Kvadratni stolp	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu
začasna razstava	Ana & Gaja Art Gallery	Štanjel — Vhodni stolp	Ana in Gaja Hanzel Tel.: +386 (0) 31 667 875 gaja.hanzel@gmail.com
začasna razstava	Razstava del študentov Višje strokovne šole Sežana, program: Fotografija & oblikovanje materialov: Male poletne impresije	Štanjel — Kobjiljski stolp	Javni zavod Komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@stanjel.eu www.stanjel.eu

Osmica

Datum	Naziv	Kraj	Kontakt
12. oktober PETEK— 21. oktober NEDELJA	Osmica na kmetiji Kosmina	Brje pri Komnu	Primož Kosmina Tel.: +386 (0)51 242 071 +386 (0)31 893 704 milan.kosmina@siol.net FB: Kmetija Kosmina

Novemu šolskemu letu naproti po angleško ...

OŠ Komen je že 7. leto zapored v sodelovanju z jezikovno šolo English in Action iz angleškega mesteca Canterbury organizirala enotedenski tečaj angleščine za učence naše šole. Letos se je tečaja udeležilo 15 učenek in učencev. Tečaj je izvajal usposobljen učitelj, James Dunn, naravni govorec, ki ne govori slovensko. Tako so bili učenci cel teden, po šest ur na dan primorani komunicirati z njim le v angleščini.

Tovrstni tečaji krepijo učenčevo samozavest, bogatijo besedni zaklad in krepijo komunikacijske veščine. Učenci so motivirani, delavni in vedoželjni. Poleg izobraževalnih krepijo tudi socialne kompetence, saj morajo v skupinah znati dobro sodelovati in si pomagati.

Ker je naša šola na podeželju, so taki tečaji priložnost za obogatitev znanja angleščine, saj v kraju ni jezikovnih šol, ki bi ponujale dodatne možnosti za učenje tujih jezikov. Vsi se dobro zavedamo, da je v našem globalnem svetu znanje tujih jezikov

nuja, zato bomo tudi v bodoče organizirali tovrstne tečaje.

Mojca Uhernik-Pipan, koordinator tečaja



Spoštovani,

mednarodni in hkrati vseslovenski akciji »Očistimo Slovenijo - še zadnjič« se pridružujemo tudi prostovoljci iz VS Komen, taborniki Čete ognjenega ruja Komen, člani drugih društev in sploh vsi, ki nam je mar za naše okolje.

Ker se bo ta dan, 15. 9. 2018, na »Grofovski« v Komnu odvijala tudi proslava ob obletnici priključitve Primorske k matični domovini, bomo organizirano čistilno akcijo izvedli v popoldanskih urah. Čistili bomo smeti ob cestah, divja odlagališča in umazane koticke naše občine, med drugim pa tudi poskrbeli, da bo prizorišče proslave po koncu pospravljeno in očiščeno.

Vse vas, ki se nam želite pridružiti, lepo vabimo, da po svojih močeh sodelujete pri akciji. Za zabojnike, vreče za odpadke in odvoz bo poskrbljeno, s seboj prinesite zaščitne rokavice in veliko dobre volje!

Veseli bomo tudi vsakega para rok na prizorišču v Komnu, kjer se bomo zbrali po zaključku proslave in koncerta v soboto, 15. 9. 2018, ob 16. uri.

Več informacij na spodnjih naslovih* in na facebooku pod dogodkom »Očistimo Slovenijo | občina Komen«.

*Zaradi lažje organizacije je zaželena prijava na www.ocistimo.si/pridruzi-se/prijava, po e-pošti gozdni.vsiljivci@gmail.com ali na telefonsko številko 031 729-642 (Ivana).

Se vidimo!



<http://skd-HRUSEVICA.si>

Vabilo na 19. Štanjelski tek

dne **01.12.2018** s startom
ob **11:00** uri izpred **lovske**
koče Štanjel

INFO NA: <http://SKD-HRUSEVICA.SI> ALI

<https://www.facebook.com/skdruustvohrusevica/>

ŠK DRUŠTVO HRUŠEVICA

PROSPOT
d.o.o. Radovljica

www.briljantina-muzikal.si

BRILJANTINA

SEŽANA - KOSOVELOV DOM

13. 10. ob 18.00

VSTOPNICE: KOSOVELOV DOM, EVENTIM.SI, PETROL, POŠTA, OMV

V sezoni 2018-19
opisujemo v naslednje abonmaje

Gledališki ABONMA

Glasbeno-plesni ABONMA

Briljantni ABONMA

Srečkin ABONMA

Poleg omenjenih predstav pa se nam v novi sezoni obeta obisk predstav v Trstu in v Ljubljani (dodatne prijave).

Vpis v abonmaje bo septembra. Predvpis za dosedanje abonente bo mogoč že od 28. avgusta 2018. Takrat bo naša blagajna odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 15. do 17. ure in tudi uro pred prireditvami, za katere se prodajajo vstopnice. Vse informacije boste našli v abonmajski knjižici, ki jo prejmete v nabiralnike.

INFO: www.kosovelovdom.si in 05 731 20 10.



In šolsko leto je zopet tu - novo

3. septembra 2018 so se za učence in strokovne delavce zopet odprla šolska vrata šole v Komnu in na podružnici v Štanjelu. Kot se za vse novo spodobi, so tudi tokrat učenci vstopili v prepleskane, položene in do zadnjega prahca počiščene šolske prostore. V Komnu jih je že ob sestopu z avtobusa pričakala dobrodošla novost – urejeno postajališče z ograjo, ki bo prestreglo marsikatero blatno copato in umazana oblačila.



Po pozdravnem nagovoru ravnateljice Nives Cek in podžupana Valterja Ščuke so učenci z učitelji izvedli že tradicionalni objem šole ter z njim simbolično izrazili svojo pripadnost »drugemu domu«.



Za večjo urejenost garderob so letos na centralni šoli poskrbeli z zamenjavo vseh ključavnic garderobnih omaric. Vsak ključ bo tako odklepal le eno omarico. S tem pa izboljšav na centralni šoli še ni bilo konec. Z zamenjavo pohištva v še zadnji učilnici, ki doslej še ni bila obnovljena, so se učenci in učiteljica likovne umetnosti razveselili na novo urejeno likovno učilnico.

Zagotovo so letos najteže pričakali začetek pouka otroci, ki so nanj morali čakati vse do 3. septembra in so v šolo prišli prvič. 23 prvo-



šolčkov v Komnu in 15 v Štanjelu so pred šolo pričakali učenci 6. razreda ter jih nato varno popeljali čez šolski prag do trim kabineta (Komen) oz. večnamenskega prostora (Štanjel).



Učenci in strokovne delavke 1. razreda so za vse pripravile prisrčen kulturni program, učenci pa so komaj čakali, da se posedejo v šolske klopi. Tam jih je čakala tradicionalna torta in obvezno fotografiranje za album. Tradiciji pa se niso izneverili tudi pri sajenju svojega drevesa na šolsko zelenico.



V Štanjelu so jim oljko pomagali posaditi starši, v Komnu pa jim je na pomoč priskočil kar hišnik.



Da bi bilo šolsko leto mirno in po meri vsakega izmed 295-ih učencev želim tudi ravnateljica Nives Cek.



71. OBLETNICA PRIKLJUČITVE PRIMORSKE K MATIČNI DOMOVINI

NASTOP ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA
KOMBINAT

50. OBLETNICA UGLASBITVE PESMI

"VSTAJENJE PRIMORSKE"

40. LET SPONTANE ODLOČITVE
LJUDSTVA, DA "VSTAJENJE PRIMORSKE"
POSTANE HIMNA

KOMEN

15. SEPTEMBER 2018



OBČINA KOMEN



Občinsko združenje borcev
za vrednote NOB Komen



OBČINE PODPORNICE SLAVNOSTNE PRIREDITVE:

Mestna Občina Nova Gorica, Mestna Občina Koper -
Comune Città di Capodistria, Občina Ajdovščina,
Občina Ankaran - Comune di Ancarano, Občina Bovec,
Občina Brda, Občina Cerkno, Občina Divača, Občina Hrpelje - Kozina,
Občina Idrija, Občina Ilirska Bistrica, Občina Izola - Comune di Isola,
Občina Kanal ob Soči, Občina Kobarid, Občina Miren - Kostanjevica,
Občina Piran - Comune di Pirano, Občina Pivka, Občina Postojna,
Občina Renče - Vogrsko, Občina Sežana, Občina Šempeter - Vrtojba,
Občina Tolmin, Občina Vipava.

SLAVNOSTNO PRIREDITEV SO PODPRILI TUDI:

Ministrstvo za kulturo RS,
Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije,
Združenja borcev za vrednote NOB

SPONZORJI PRIREDITVE:



Vstajenje Primorske

Nekdaj z boleščjo smo v sebe zaprli
svoje ponižanje, svoje gorje,
krik maščevanja na ustnih zatrlji,
ga zakopali globoko v srce.

Toda glej, planil vihar je prislenil,
kot pajčevine raztrgal okov,
šinil je zopet žar novega dneva
tja do poslednjih primorskih domov.

Strojnice svojo so pesem zapele,
zrak je pretreslo grmenje topov,
širne poljane so v ognju vzplamtele,
klic je svobode vstal sredi gozdov.

Vstala Primorska si v novo življenje,
z dvignjeno glavo korakaj v nov čas!
V borbah, ponižanju, zmagah, trpljenju
našla si končno svoj pravi obraz.

Lev Svetek-Zorin, 1944

Rado Simoniti, 1968

*Fran Edvard Venturini, 1946

71. OBLETNICA PRIKLJUČITVE PRIMORSKE K MATIČNI DOMOVINI

KOMEN

15. SEPTEMBER 2018



PROGRAM PRIREDITVE

Na osrednji prireditvi v soboto, 15. septembra 2018, se bo na glavnem odru zbralo dvesto nastopajočih: pevcev, glasbenikov in recitatorjev, ki nas bodo opomnili na trenutke iz naše zgodovine, ko so se naši predniki borili za svobodo uporabe jezika in besede.

Po pozdravnih nagovorih Marka Bandellija, župana Občine Komen ter članice Občinskega združenja borcev Komen in podpredsednice ZBZ Slovenije dr. Ljubice Jelušič, bo slavnostni govornik Dušan Jelinčič, tržaški pisatelj, novinar, alpinist in sin enega od ustanoviteljev TIGR-a Zorka Jelinčiča.

KONCERT ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA KOMBINAT

Ob 13:30 bo na istem prizorišču koncert ŽPZ Kombinat, ki nas bo s svojimi pesmimi popeljal v zgodovino spomina na težke čase boja naših ljudi za preživetje in vsakdanji kruh. Vabimo vas, da skupaj prisluhnemo mladim in odločnim pevkam.

PREDSTAVA KONJENIŠKEGA KLUBA ŠTJAK

Čas med obema dogodkoma nam bodo popestrili jahači Konjeniškega kluba Štjak, ki nam bodo na bližnji maneži prikazali figure klasične šole jahanja. Zanimiv prikaz veščin jahanja bo komentiran.

PRIMORSKA ZA VEDNO

Letošnja slovesnost ob državnem prazniku „Priklučitev Primorske k matični domovini“ bo v soboto, 15. septembra, ob 11. uri v Komnu. Dogajanje bo na travniku, kjer se je pred natanko štiridesetimi leti zbrala velika množica ljudi, ki so počastili spomin na petintrideset let sprejetja avnojskega sklepa, da se primorska zemlja priključi matični domovini.

Prijazno vabljeni, da se skupaj spomnimo tistih pomembnih trenutkov svoje, primorske zgodovine.



OBČINA KOMEN



Občinsko združenje borcev
za vrednote NOB Komen

V kulturnem delu programa bodo nastopili: Pihalni orkester Komen z dirigentom Matijo Tavčarjem, MePZ Cominum Komen z zborovodkinjo Ingrid Tavčar, PPZ Pinko Tomažič z orkestrom in dirigentko Pio Cah. Nastopali bodo tudi: Lučka Počkaj in Primož Forte, Martina Feri, Branko Završan s kitaristom Urošem Rakovcem, Drago Mislej MeF ter Lara Jankovič ob spremljavi kitar Ravi Shrestha in Tilna Stepišnika.

Kot vedno nas bo zadnja pesem Vstajenje Primorske še enkrat opozorila na antifašistično naravnost in boj naših ljudi. Točno na mestu letošnje proslave je pred 40 leti zapelo to pesem približno 350 pevcev združenih pevskih zborov Primorske pod taktirko Klavdija Koloinija in prvič se je zgodilo, da so ob refrenu prisotni spontano vstali. Od takrat ponosno vstanemo vedno, ko se poje himnični del Vstajenja Primorske.

PETEK, 14. SEPTEMBRA, 17 H

„Dan prej“, v petek, 14. septembra 2018, ob 17. uri bo v prireditvenem šotoru v Komnu sprejem za župane vseh štiriindvajsetih primorskih občin, pridružili pa se nam bodo tudi župani iz sosednje Italije. Na tem srečanju bo predstavljena nova knjiga Miloša Ivančiča „Primorska dežela“. Nastopil bo mladinski pevski zbor OŠ Komen pod vodstvom zborovodkinje Andreje Rustja. Zapele nam bodo pevke Kulturnega društva Karel Štrekelj iz Komna. Celoten program bo povezovala Ana Godnik. Po končanem uradnem delu bo na razpolago mikrofona za vse župane ali predstavnike občin, ki se bodo želeli predstaviti na tem srečanju. V nadaljevanju pa nam bo zaigral „županov bend“, ki ga vodi župan Občine Postojna, gospod Igor Marentič.

Poskrbljeno bo tudi za gostinski del. Ponujeni bodo pravi idrijski žlikrofi, pristna primorska jed, dober kraški pršut in seveda naša odlična kraška vina.

Prijazno vabljeni.